

PEDAGÓGIAI PROGRAM

SZOMBATHELYI VÁCI MIHÁLY ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
Az iskola küldetésnyilatkozata	7
Az iskola jövőképe	9
1. NEVELÉSI PROGRAM	12
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	12
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai.....	14
1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	28
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	41
1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők.....	42
1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók.....	44
1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	46
1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás.....	48
1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	52
1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái....	57
1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	59
1.9. A felvétel és az átvétel szabályai	61
1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	63
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	65
2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	65
2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai.....	68
2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások	69
2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	69
2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	70
2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	71
2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	72
2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	74

2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	75
2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái.....	76
2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok.....	77
2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése	78
2.8.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	78
2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai.....	80
2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	82
2.10. A tanulók továbbhaladása.....	87
2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	87
2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	88
2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	88
3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	90
3.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	90
3.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai.....	91
3.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	92
3.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat	93

BEVEZETÉS

Ön a Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programját tartja a kezében, amely meghatározza iskolánk működését.

A program készítésénél arra törekedtünk, hogy a szülők, a tanulók, a pedagógusok egyaránt részesei legyenek a jövő alakításának.

A Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola továbbra is fon-tos feladatának tekinti az általános közműveltség alapjainak szilárd lerakását, a tanulók felké-szítését a sikeres továbbtanulásra. Ezt úgy kívánjuk megoldani, hogy a feladatok következetes teljesítésén keresztül formáljuk a gyermekek személyiségét. A gyermekekre figyelő, egyéni képességeiket fejlesztő, meleg, a közösségi összetartozást erősítő pedagógiai légkörben kíván-juk fejlesztő munkánkat végezni. Leginkább olyan iskola kívánunk lenni, amelyben a jól kö-rülhatárolt követelményeket szorongásmentesen, szeretetteljes légkörben teljesíthetik diákja-ink.

Az iskola arculatát kialakultnak tekintjük. A tehetség fogalmának széleskörű értelmezésén alapuló speciális képzési formákat fenntartjuk, minőségében fejlesztjük.

A város, sőt az ország határain túl is ismert képzőművészeti osztály és labdarúgó csoportokban tanulók a képzés kiemelkedő színvonala eredményeként a pályaválasztásban is többletesélyt kapnak. A képzőművészeti képzés alapfokú művészeti iskola kereteiben való emelt szinten valósul meg. Az idegen nyelvek tanulását emelt óraszámban biztosítjuk, amit a mai gazdasági-társadalmi viszonyok között, az Európai Unióhoz való csatlakozás kapcsán kiemelt feladatunknak tartunk. 2010 szeptemberétől bevezetésre került a magyar- német két tanítási nyelvű oktatás első évfolyamtól felmenő rendszerben. A számítástechnika oktatásához jelentős költségen korszerű feltételeket tudtunk teremteni, ami lehetővé tette az Internethez való csatlakozást is. Interaktív táblák is segítik a nevelő-oktató munkát.

Folyamatosan arra törekszünk, hogy a szabadidős programok kínálatát bővítsük, mert jelen-tősnek tartjuk a bennük rejlő nevelési lehetőségeket.

Az iskola tantestülete együtt vallja a híres gondolkodóval, hogy a "tanítás a szeretet egyik formája".

Hisszük, hogy munkánk sikeres lesz, mert tanítványaink ezen program megvalósításának eredményeként gazdagodnak tudásban, emberségben, sikeres emberré válnak.

A Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Művészeti Iskola 1981. szeptember 1-én kezdte meg működését.

Iskolánk 8438 m² teljesen közművesített telken 16 tantermesnek épült, a 80-as évek iskolaépí-tési normáinak megfelelő "kiszolgáló" helyiségekkel. Az épület lapos tetős, házgyári panel-szerkezetű.

1992-ben tetőfelújítás, 2011-ben az aula korszerű helyreállítása, majd 2012-ben és 2013-ban a nyílászárók részbeni cseréje történt meg.Elkezdődött a szociális helyiségek(öltözők,vizesblokkok) felújítása. Megvalósult az összekötő folyosó, valamint a tetőtéri műhelyek teljes felújítása. Kialakítottunk szaktantermeket,műhelyeket,fejlesztőtermet,rendezvény-és tánctermet, kondiszobát.

A fentieknél jelentősebb összegű beruházás az intézmény fennállása óta nem volt.

Rendelkezünk egy 452 m² alapterületű, elválasztható tornateremmel és egy 100 férőhelyes ebédlővel. Az iskola udvarán két sportpálya (kézi- és kosárlabda), egy futópálya és egy ugrógödör, súlylökőkör szolgálja a testnevelés feltételeit.

Tanulócsoportjaink elhelyezése problémamentesen megoldható. A tantermek fűtése, világítása korszerű, a követelményeknek megfelelő. Az oktatás tárgyi eszközfeltételei változatos képet mutatnak. Eszköz- és taneszköz beszerzésre költségvetési támogatásból és pályázati úton folyamatosan gondot fordítunk. A finanszírozást kiegészíteni az iskola működését segítő két alapítvány, valamint a kollégák sikeres pályázati tevékenysége.

Önálló, jól felszerelt számítógépes, angol és német nyelvű szaktanterem, a zenei oktatást segítő nagy értékű hangszerpark, a szobrászati tevékenységhez nélkülözhetetlen égetőkemencék, kézműves műhely, festőállványok, rajzbakok és nyomtatók állnak rendelkezésünkre a grafikai és festőműhelyben. Számos audiovizuális eszköz és interaktív tábla áll az oktatás szolgálatában.

Iskolánknak értékes szakmai munkát felmutató könyvtára van. Az állománybővítés folyamatos.

Sporteszközeink jó szinten biztosítottak, fejlesztésük folyamatos.

Összegezve: a Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tárgyi feltételeit, eszközellátottságát tekintve - kisebb volumenű felújítással, valamint folyamatos karbantartással - az évfolyamonként 2 tanulócsoportos oktatási szervezet követelményeinek megfelel.

A tehetség széleskörű értelmezésére tudatosan építve folyamatosan új tagozatokat és speciális képzést biztosító osztályokat szerveztünk: idegen nyelvi, a képzőművészeti és labdarúgó csoportok, magyar-német két tanítási nyelvű képzés és Montessori pedagógiai módszerek alkalmazása színesíti arculatunkat.

Az iskola működése óta alsó tagozaton iskolaotthonos szervezeti formában dolgoztunk, melyet az elkövetkezendő években egész napos iskolaként folytatunk tovább.

Tanórán kívüli tevékenységeink is sokszínűek: a szakkörök, sportkörök, tömegsport foglalkozások, középiskolai előkészítő foglalkozások, táborok mind-mind komoly érdeklődést keltettek, keltének. A nevelőtestület folyamatosan törekedett olyan hagyományok kialakítására és ápolására, amely elősegítették a „vácis” közösség kialakítását. A legjelentősebbek a Váci- hét rendezvényei; a Váci Mihály versmondó és a Benedek Elek mesemondó versenyek, az Óvodás Kupa teremlabdarúgó torna, „Kincsőrzők” művészeti fesztivál, az „Impressziók” elnevezésű diák önkormányzati tisztségviselők verseny és az „Iskolánk Büszkesége”, valamint az „Iskolánkért” cím adományozása.

Az ÖKOISKOLA cím kétszeres elnyerésével tovább bővítettük a környezettudatos magatartásra nevelés színtereit.

Nemzeti ünnepeink kapcsán is sajátos vácis megemlékezéseket alakítottunk ki.

Munkánk egyik legfontosabb területének tartjuk a tehetséggondozást. Ennek eredményességét mutatja, hogy évek óta több előkelő helyezést szereznek tanulóink matematikából, magyar nyelv és irodalomból, idegen nyelvekből, földrajzból, biológiából, természet- és környezetismeretből megyei és országos versenyen is. Művészeti és sportversenyeken indult gyermekeink számtalan díjat nyertek.

A képzőművészeti osztályok diákjai megszámlálhatatlan díjat nyertek a világ legnevesebb gyermekrajz-pályázatain. A képzőművészeti képzés alapfokú művészeti iskolai keretben folyik. A szigorú szakmai minősítő grémium 2007-ben a Kiválóra Minősített Alapfokú Művészetoktatási Intézmény címet ítélte meg valamennyi tanszakra: szobrászat, kézműves, festészet, grafika. A hagyományosan színvonalas munka ezáltal minőségileg új szakaszához érkezett. A 2015/16-os tanévben a jó gyakorlatot folytatva elnyerte intézményegységünk a Regisztrált Tehetségpont címet.

Labdarúgóink több korcsoportban s több alkalommal országos diákolimpia döntőt, bajnokságot, rengeteg kupát, köztük több nemzetközit nyertek.

Nyelvi osztályainkban a tanulók jelentős számban szereznek alapfokú nyelvvizsga bizonyítványt, országos és megyei versenyeken érnek el dobogós helyezéseket.

2003/2004-es tanévtől horvát nyelv- és népismeret oktatását indítottuk el –külön órakeretből, órarendbe illetően kiscsoportban- a nemzetiségi identitás tudat megőrzése céljából. A végzős tanulóink kiemelkedő eredménnyel szerepelnek az év végi szóbeli mérésen, s jelentős sikereket értek el a nyelvi versenyeken.

2010-11 tanévtől bevezetésre került a magyar- német két tanítási nyelvű oktatás első évfolyamtól felmenő rendszerben.

A tehetséggondozás jó színvonalát jelzi a továbbtanulási arányok folyamatos javulása is, melyben a középiskolai előkészítő foglalkozásoknak pótolhatatlan szerepe van.

A lemaradók felzárkóztatására minden lehetséges eszközt felhasználunk a tanórai differenciálásokon, a korrepetálásokon, az egyéni fejlesztő és felzárkóztató foglalkozásokon.

Az évfolyamisméltásra bukottak évek óta tartó alacsony aránya e munka hatékonyságának legfőbb bizonyítéka.

Iskolánk sajátos arculatát kialakultnak tekintjük. Változtatásokat természetesen a megújuló igényeknek megfelelően folyamatosan eszközölünk, alapjaiban azonban a meglévő sikeres programokat kívánjuk folytatni.

Az intézmény irányítási-szervezeti struktúrája funkcionális. Az intézményvezető irányítási feladatait két intézményvezető-helyetessel osztja meg, akik közül egy az alsó, egy a felső tagozat szakmai irányításáért felelős többek közt. Az Alapfokú Művészeti Iskolában zajló munkáért intézményegység-vezető felel. Hat szakmai munkaközösség gondozza és szervezi az adott műveltségi területeket, illetve tantárgyakat tanító pedagógusok szakmai munkáját.

Az irányítást erősíti, hogy a vezetőségi üléseken állandó meghívottként jelen van az intézményi tanács elnöke, a közalkalmazotti tanács elnöke, a reprezentatív szakszervezet elnöke, valamint a diákönkormányzatot segítő tanár. A tágabb iskolavezetőség a feladatok által megszabott szükséglet szerint, de legalább havonta tartja összejöveteleit.

A működés rendjét, a törvényi előírások betartását az SzMSz szabályozza.

Ennek megfelelően a meghatározott döntési szinteket következetesen megtartjuk. A tantestület hatáskörébe tartozó ügyekben az előkészítő munkát - az iskolahasználók véleményét kikérve - az iskolavezetőség végzi. A döntésekről szülői értekezleteken, iskolarádióon, faliújságon és az iskola honlapján keresztül folyamatos tájékoztatást adunk.

Iskolánk sokrétű, kiterjedt kapcsolatokkal rendelkezik. A nevelési- oktatási rendszer intézményei közül megfelelő az együttműködés a középiskolákkal és írásban is lefektetett megállapodás alapján 5 óvodával.

A szociális hátrányok enyhítése érdekében állandó kapcsolatban vagyunk a szakszolgáltató intézményekkel. A civil szervezetek felé is nagyfokú nyitottság jellemzi az intézményt.

A horvát nyelv- és népismeret oktatásának elindításával gyümölcsöző kapcsolat alakult ki a Szombathelyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzattal.

Labdarúgó csoportjaink kapcsán együttműködünk a Haladás VSE, a Lurkó UFC, az Illés Labdarúgó Akadémia, Viktória FC Szombathely egyesületekkel a szombathelyi labdarúgó utánpótlásnevelés céljából.

Az iskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk önképe és léggöre

Iskolánk a régi, hagyományos emberi értékeket következetesen őrző intézmény, mely struktúrájába illeszti a kor kívánalmainak megfelelő új értékeket is, mint az újító szándékot, az alkotó fantáziát, az ésszerű kockázatvállalást, a kollektív tevékenységet, az autonómiára való törekvést, a környezetre nyitást.

Munkahelyünk mentális - pszichikus - szociális szempontból egészséges.

A Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola által preferált értékek

A közműveltség megalapozása, minden tanulónk számára elérhető és gyarapítható tudáskészlet, mely a közös kultúra, élet- és viselkedésformák értelmezéséhez megújulni kész ismereteket és készségeket biztosít.

Olyan kompetenciák és attitűdök kialakítása, melyek a tanulói tevékenykedtetés révén jönnek létre. Mindezek középpontjában a szociális kompetenciák sokirányú fejlesztése, a közösségi élethez szükséges képességek és ismeretek átadása, az egészséges életmód kialakítása, az öntevékenység és kreativitás biztosítása, valamint a médiumok alkotó használata jellemző.

Alapelveink

- Felkészíteni a tanulókat a közműveltség megszerzése mellett az egyéni képesség- és készségfejlesztésre. Aktív, cselekedtető, kreatív tanulói tevékenységgel biztosítani a tehetségek kibontakoztatását, az önálló ismeretszerzést, az egész életen át történő tanulási igényt.
- Megfelelni a kor kívánalmainak, kihívásainak.
- A Montessori pedagógiai rendszer alkalmazásával a teljes gyermeki személyiség fejlesztése. - A gyermeki érdeklődés és a gyermeki szükségletek kielégítése.
- **A tanulói aktivitás, kreativitás, élet közelség szempontjainak figyelembe vételére törekvő tanulási formák kialakítása.**

- ***Az iskola, mint életközösség a kooperatív, tudatos és felelősségteljes élet és tanulás helyszíne.***
- A megismerési képesség fejlesztése a tárgyi tudás elsajátításával és alkotó használatával.
- A nevelés és oktatás egészének a gyermek érdekét kell szolgálnia, biztosítani a testi-lelki-szociális jólét állapotát.
- Közös emberi értékek tisztelete, azokkal való azonosulás, alapvető emberi normáknak megfelelő életvitel.
- Az önismeret, öntudatos és felelősségteljes magatartás, demokratikus és felelős döntési készség.
- Oktató-nevelő munkánkat úgy végezzük, hogy a gyermeki jogok abszolút módon érvényesüljenek, emellett a gyermeki kötelességtudat kifejlesztését is alapfeladatnak tekintjük.
- A természet világához való pozitív viszony kialakítása, a természet szeretete, az élet tisztelete, harmonikus kapcsolat az ember és természet között.
- ***Célunk:***
- vállaljuk az életkornak megfelelő egyéni bánásmóddal, differenciált foglalkozással az eltérő képességű, adottságú és szociokulturális háttérű tanulók felzárkóztatását, fejlesztését, tehetséggondozását változatos szervezeti és munkaformákban;
  - a gyógyító nevelés útján elősegíteni, hogy a sajátos nevelési igényű, ép értelmű érzékszervi fogyatékos gyermek harmonikus személyiségű emberré váljon, aki a közösségbe beilleszkedve önmaga és a közösség javára cselekedni képes;
  - olyan feltételeket teremteni a gyermekek számára, amely a Montessori pedagógia lényegére épül, s melynek alapján még önállóbbakká, még együttműködésre képesebbé válnak tanulóink;
  - az egyéni adottságokat figyelembe vevő tanulásszervezéssel önállóságra neveljünk;
  - legyünk a tanuló önművelődési folyamatának háttérében tevékenykedő szervező-irányító tényezők;
  - tanulóink figyeljenek környezetük rendjére, esztétikájára;
  - fejlődjenek társas-szociális kapcsolataik, közösségi érzésük, önfegyelmük és ezzel párhuzamosan egyre jobb eredmények mutatkozzanak értelmi fejlődésükben;
  - az anyanyelvük alapos ismerete, biztos használata és szeretete szolgálja a nemzeti kulturális értékekkel való sokféle kapcsolatot (érzékenység, nyitottság, tolerancia, érdeklődés);
  - alakuljon ki tanulóinkban az egészséges életmód igénye és képessége, a testi-lelki egészség fogalma és szokásrendszere (egészségtudat-magatartás);
  - a helyes táplálkozás- és mozgáskultúra, testápolási szokások kialakítása;
  - Legyenek igényesek a természetes és az épített környezetünk megismerésére, alakítására és védelmére. Az igény kialakítását fokozottan figyelemmel kísérjük, a hazaszeretetre, a hon- és népismeretre való neveléssel, illetve a helytörténeti ismeretek és hagyományok megismertetésével.
- kiemelt célunk, hogy Vas megye és Szombathely helytörténeti vonatkozásai nagyobb hangsúlyt kapjanak mind az egyes tantárgyak oktatásának kereteiben mind a tanórán kívüli programokon;

csatlakozunk a jeles alkalmak: Madarak és Fák Napja, Föld Napja, Környezetvédelmi Világnap, Mentálhigiénés Világnap stb. pályázati felhívásaihoz, rendezvényeihez;

Differenciált fejlesztés területei:

- A Montessori pedagógia alapelve az a hit, hogy minden gyermekben megvan a cselekvési vágy, a világ megismerésének igénye, csak annak kibontakozását kell elősegíteni. A gyermek adottságainak, fejlettségi szintjének, haladási tempójának figyelembe vétele alapvető, mert csak ezáltal válhat a tanulási folyamat örömteljessé és eredményessé.
- Értelmi képességek, nyelvi képességek, művészeti és testi képesség, mely alapján biztosítjuk, hogy tanulóink felkészüljenek a következő iskolafokozatra és eredményesen feleljenek meg a középiskolai követelményeknek.
- Az érzékszervi fogyatékos személyiségének fejlesztését komplex folyamatként értelmezzük, melyben az ismeretek nyújtása, a különböző képességek fejlesztése, a kompetenciák kialakítása közben, együtt történik a sérült funkciók és funkcionális rendszerek korrigálása.
- Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés biztosítása a kooperatív tanulásszervezés, projektmódszer és drámapedagógia módszertani elemeivel.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink értékeket vállaló, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású ifjakká váljanak. Támogatjuk azokat az interperszonális magatartásformákat, amelyek a személyes méltóság, a tulajdon védelmét, az együttérzés és segítség készségét, valamint az információk megbízhatósága iránti igényt erősítik. Úgy neveljük gyermekeinket, hogy képesek legyenek a másság elfogadására, a testi, érzékszervi, beszéd- és más fogyatékos társaik segítésére. Biztosítjuk az interperszonális szocializációs lehetőségeket, amelyek a személyes méltóság megszerzését, önmagunkért való felelősségérzet kialakítását, önmegismerés, önkontroll lehetőségét, önfejlesztés, önnevelés szokássá alakítását elősegítik.

Iskolánk növendékei érzékelik jól magukat az iskolában, legyenek büszkék a Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola hagyományaira, erősödjön meg bennük szűkebb és tágabb hazájuk iránt táplált azonosságtudatuk. Álláspontunk, hogy céljaink megvalósításához szakmailag felkészült nevelőtestület áll rendelkezésre, akik értéknek tekintik a pedagógiai innovációt, a szakmaiság karbantartását is.

Az iskola jövőképe

Pedagógiai célok és értékek a környezeti nevelésben:

A környezet- és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet és a környezet óvása, védelme nélkül nincs egészséges emberi élet, az ember a természet része.

- Ennek szellemében kívánjuk gyermekeinkben kialakítani a természet világához való pozitív viszonyt, a természet szeretetét, az élet tiszteletét, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolat igényét, az egészségtudatos magatartást:
- ***az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése***
- a Föld egészséges folyamatainak megismertetése, megőrzése, harmóniára törekvés

- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése
- a környezettudatos magatartást és életvitel
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitel
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartás, annak megőrzésének igénye és akarata
- a természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség megőrzése
- a rendszerszemlélet
- a globális összefüggések megértése
- az egészséges életmód igénye, és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.
- *A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése*
- **alternatív, problémamegoldó gondolkodás;**
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- problémaérzékenység;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, médiahasználat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári kötelesség- és cselekvéstudat;
- értékelés és mérlegelés készsége;
- megyénk természetvédelmi területeinek, arborétumainak megismerése és látogatása;
- az iskolaudvar parkosítása, folyamatos ápolása.
- *Szaktárgyi célok:*
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti, és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása;
- tanórán kívüli foglalkozások szervezése;
- természetvédelmi versenyekre felkészítés;
- információhordozók alkalmazása szakórákon;
- a tanulói ismeretek és tapasztalatok felhasználása.

Helyzetelemzésből adódó céljaink

Célok:

- az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését
- pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakulásának elősegítése
- a betegségek megelőzésének módjain túl az egészséges állapot örömeinek megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteltetésére is nevelünk

- az egészséges életvitel kialakítására, a konfliktusok megoldására való felkészítés
- a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése
- a veszélyhelyzetek felismerésére és azok megelőzésére, kezelésére felkészíteni (háztartás, iskola, közlekedés, veszélyes anyagok)
- a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzése
- a szexuális kultúra és magatartás, a családi életre, párkapcsolatra való felkészítésre figyelmet fordítunk
- az iskolai környezet alkalmassá tétele az egészséges testi, lelki és szociális fejlődés biztosításához
- a pedagógusok példás életvitelének hangsúlyozása

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

„Ha az embert olyannak vesszük,
mint amilyen, tulajdonképpen
rosszabbá tesszük. De ha olyannak
vesszük, amilyennek lennie kell, akkor
azzá tesszük őt, amivé lehetne.”

(Goethe)

Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.

- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

Feladatok:

Táplálkozás

- **a gyermekek táplálkozásbiztonságnak megteremtése a megfelelő minőségű iskolai étkeztetési rendszer megvalósításával**
- helyes ételmiszvásárlási szokások kialakítása (alacsony zsír, cukor, só, energia, megjelölésével)
- a rendszeres testmozgás további népszerűsítése

Mozgás

- **együttműködés a testnevelő tanárral a mozgásszervi kóros állapotok korai kiszűrésére, koncentráltan a gerinctorna fontosságára**
- a helyes testtartás igényének kialakítása
- a gyógytestnevelési lehetőségek biztosítása
- az úszásoktatás
- iskolai szervezésű sportversenyek, rendezvények, diákolimpiai versenyek

Egyéb területen

- higiénés előírások betartása és ellenőrzése
- étkeztetés ellenőrzése
- iskolafogászati ellátás – szűrések biztosítása, együttműködés az iskolai-fogással, szájhigiénés programok indítása
- járványügyi előírások betartása
- legális és illegális drogok elleni küzdelem (dohányzás, drog, alkohol, játékszenvedély)
- krízisállapotok korai észlelése, általános konfliktus és problémamegoldó tréning
- közlekedésbiztonsági ismeretek, újraélesztés oktatása
- további együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítőkkal, civil szervezetekkel
- szociálisan veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók segítése.

A pedagógusok helyi feladatai, osztályfőnök feladatai

- A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.
- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,

- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése, és azokon való részvétel,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése:
- A kísérő pedagógusok a hatályos szabályozás szerint felelősek a vonatkozó rendelkezések betartatására, az önként jelentkező kísérők, illetve egyéb jelen levő személyek a pedagógus kíséretet nem helyettesítik.

Az iskolai utazások megszervezésének rendje:

- Az utazás előkészítése, az ajánlatok bekérése, közvetítés a külsős utazásszervezővel, a szülők/tanulók/nevelőtestület tájékoztatása, az ezzel kapcsolatos adminisztráció elkészítése az utazás iskolai felelősének a feladata. A keletkezett dokumentumokat a tanév végéig (augusztus 31.) az utazás szervezője köteles megőrizni.
- A szerződések megkötésekor figyelni kell arra, hogy amennyiben a gépjárművel történő utazás nem fejeződik be este 23 óráig, azt a személyszállítást végző gépkocsivezetők pihenése érdekében meg kell szakítani. Éjjel 23 óra és hajnali 4 óra közötti időszámban a gépkocsivezetőknek pihenőt kell tartaniuk ugyanott, ahol a diákokat is elszállásolják erre az időre.
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- *Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:*
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.

- Szülői értekezletet, Fogadó órát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

A pedagógus kötelességei és jogai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,

d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,

f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,

g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,

h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,

i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,

k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,

l) tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,

n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,

o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,

p) megőrizze a hivatali titkot,

q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,

r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

(2) A pedagógus hétévenként legalább egy alkalommal - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető - munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel - annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentésül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben.

(3) A Pedagógus II., a Mesterpedagógus és a Pedagógus IV. (a továbbiakban: Kutatótanár) fokozatból eggyel alacsonyabb fokozatba kerül visszesorolásra az a pedagógus, aki a fokozatba lépését követő kilencedik tanév végéig önhibájából nem teljesíti a pedagógus-továbbképzésben történő részvételi kötelezettségét.

(4) A továbbképzési kötelezettség teljesítése szempontjából a külön jogszabályban meghatározottakon kívül csak olyan továbbképzés vehető figyelembe, amelynek programját az oktatásért felelős miniszter jóváhagyta és a program alkalmazására engedélyt adott. A pedagógus-továbbképzések nyilvántartását és ellenőrzését a hivatal látja el.

(5) A nevelési-oktatási és a pedagógiai szakszolgálati intézményekben pedagógus-munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (a továbbiakban: kötött munkaidő) az intézményvezető által - az e törvény keretei között - meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.

(6) A teljes munkaidő ötvenöt-hatvanöt százalékában (a továbbiakban: neveléssel-oktatással lekötött munkaidő) tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el, amelybe bele kell számítani legfeljebb heti két-két óra időtartamban a pedagógus által ellátott osztályfőnöki, kollégiumi, tanulócsoporthoz vezetői, vagy munkaközösség vezetéssel összefüggő feladatok, továbbá legfeljebb heti egy óra időtartamban a tanulók nevelési-oktatási intézményen belüli önszerveződésének segítségével összefüggő feladatok időtartamát. E szabályokat kell alkalmazni abban az esetben is, ha e törvény egyes pedagógus munkakörök esetében az e bekezdésben foglaltaktól eltérően határozza meg a munkaidő egyes feladatokra fordítandó részeinek arányát. A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.

(7) Az intézményvezető a kötött munkaidőben ellátandó feladatok elosztásánál biztosítja az arányos és egyenletes feladatelosztást a nevelőtestület tagjai között.

(8) Az óvodapedagógusnak a kötött munkaidejét a gyermekekkel való közvetlen, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásra kell fordítania, a munkaidő fennmaradó részében, legfeljebb heti négy órában a nevelést előkészítő, azzal összefüggő egyéb pedagógiai feladatok, a nevelőtestület munkájában való részvétel, gyakoronok szakmai segítése, továbbá eseti helyettesítés rendelhető el az óvodapedagógus számára.

(9) A vezetőpedagógus neveléssel-oktatással lekötött munkaideje gyakorló óvodában a teljes munkaideje hatvan százaléka, más gyakorló nevelési-oktatási intézményben, gyakorló szakszolgálati intézményben a teljes munkaideje harminc százaléka lehet.

(10) A gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakört betöltő neveléssel-oktatással lekötött munkaideje a teljes munkaideje ötven százaléka.

(11) A gyakoronoknak a neveléssel-oktatással lekötött munkaideje tanítók, általános és középiskolai tanárok esetében a teljes munkaideje ötven százaléka, óvodapedagógusok esetében hatvanöt százaléka lehet.

(11a) Az óvoda-, iskolapszichológus neveléssel-oktatással lekötött munkaideje - teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetében - heti huszonkettő óra. Az óvoda-, iskolapszichológus a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzi a gyermekek, tanulók egyéni vagy csoportos szűrésével, vizsgálatával, konzultációval, tanácsadással (a továbbiakban: közvetlen pszichológiai foglalkozás) kapcsolatos, továbbá a gyermekekkel, tanulókkal, pedagógusokkal és szülőkkel való hatékony együttműködés kialakítását célzó feladatokat. Az óvoda-, iskolapszichológus további heti tíz órában a közvetlen pszichológiai foglalkozások szervezésével, előkészítésével kapcsolatos feladatokat látja el, részt vesz a pedagógiai szakszolgálat óvoda-, iskolapszichológus koordinátora által szervezett szakmai feladatokban, szükség esetén előkészíti a gyermek, tanuló szakellátásba történő irányítását, a munkaidő fennmaradó részében pedig a munkaköréhez szükséges információk feldolgozásával, az óvodai, iskolai dokumentáció elkészítésével kapcsolatos feladatokat, továbbá a szakmai fejlődéséhez szükséges tevékenységeket végez. A közvetlen pszichológiai foglalkozás heti előírt időkerete indokolt esetben a nevelési, tanítási év alatt az egyes hetek között átcsoportosítható. Részmunkaidős foglalkoztatás esetén a koordinátorral való kapcsolattartáson kívül a munkavégzés valamennyi időkerete arányosan csökken.

(12) Az iskolai, kollégiumi könyvtárostánár, könyvtárostánító a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő keretében biztosítja a könyvtár nyitva tartását, a könyvtári órákat. Munkaköri feladatként a kötött munkaidő többi része hetven százaléka - a könyvtár zárva tartása mellett - a munkahelyen végzett könyvtári munkára (az állomány gyarapítása, gondozása, könyvtári kutatómunka), iskolai kapcsolattartásra, a további harminc százaléka a munkahelyen kívül végzett felkészülésre, könyvtári kapcsolatépítésre, állománygyarapításra, továbbá a pedagógus-munkakörrel összefüggő más tevékenység ellátására szolgál.

(13) A pedagógiai szakszolgálat intézményében alkalmazott pedagógusok teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetében heti huszonegy órában a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzik a gyermekek, tanulók vizsgálatával, egyéni vagy csoportos foglalkoztatásával, a tanácsadással, gondozói tanfolyamok megtartásával (a továbbiakban: közvetlen foglalkozás) kapcsolatos feladatokat.

(14) A nevelési-oktatási intézmény, a pedagógiai szakszolgálat vezetője a heti teljes munkaidőnek az 5. melléklet vagy a pedagógiai szakszolgálatokra vonatkozó miniszteri rendelet szerint tanórákkal vagy foglalkozásokkal le nem kötött részében látja el a magasabb vezetői, vezetői megbízással kapcsolatos feladatokat. A nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott magasabb vezető vagy vezető megbízással rendelkező pedagógus heti tanóráinak, foglalkozásainak számát az 5. melléklet határozza meg. Az iskolában foglalkoztatott magasabb vezető vagy vezető megbízással rendelkező pedagógus heti tanóráinak, foglalkozásainak száma az általa az intézményben tanított tantárgynak - az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerinti - heti óraszámával azonos, amennyiben olyan tantárgyat tanít, amelynek a helyi tanterv szerinti óraszám magasabb, mint az 5. mellékletben az adott intézményre és vezetőre meghatározott heti tanórák, foglalkozások száma.

(1) A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy

a) személyét mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,

b) a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés-oktatás módszereit megválassza,

c) a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket,

d) a 3. § (3) bekezdésében foglaltak megtartásával saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő, oktató munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy készítené a gyermeket, tanulót,

e) hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,

f) a nevelőtestület tagjaként részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat,

g) szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa, részt vegyen a köznevelési rendszer működtetésével, ellenőrzésével kapcsolatos megyei és országos feladatokban, pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában,

h) szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőjeként részt vegyen helyi, regionális és országos közneveléssel foglalkozó testületek munkájában,

i) az iskola könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, tanári segédkönyveket, az intézmény SZMSZ-ében meghatározottak szerinti informatikai eszközöket,

j) az állami szervek és a helyi önkormányzatok által fenntartott könyvtárakat, muzeális intézményeket és más kiállító termeket, színházakat jogszabályban meghatározott kedvezményekre való jogosultságát igazoló pedagógusigazolvánnyal látogassa,

k) az oktatási jogok biztosához forduljon.

(2) Az (1) bekezdés j) pontjában meghatározott jog megilleti azt is, akit pedagógus-munkakörből helyeztek nyugállományba.

(3) A munkáltató a pedagógus-munkakörben, a pedagógiai előadó és pedagógiai szakértői munkakörben, továbbá a szabadidő-szervező munkakörökben foglalkoztatottak részére - kérelemre - pedagógusigazolvány kiadását kezdeményezi a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszeren keresztül a KIR adatkezelőjénél. Az e munkakörökből nyugállományba vagy korhatár előtti ellátásba helyezett személyek részére az utolsó munkáltató kezdeményezi a pedagógusigazolvány kiadását. A pedagógusigazolvány elkészítéséről a KIR adatkezelője mint a pedagógusigazolvány Nektv. szerinti kártyakibocsátója gondoskodik. A pedagógusigazolvány a Nektv. 2. § 3. pontja szerinti kártya, amely közokirat. A pedagógusigazolvány birtokosa a NEK-hez kártyafelhasználóként csatlakozik. A NEK működtetője és a diákigazolvány megszemélyesítője a diákigazolvány kiállítása céljából kezeli a Nektv. 16. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti, valamint a kártya kézbesítéséhez szükséges adatokat.

(3a) A pedagógusigazolvány kiadására irányuló kérelem a Nektv. 16. §-ában előírt adatokon túl tartalmazza

a) azon legfeljebb két köznevelési intézmény rövidített nevét, székhelye vagy telephelye címének települését, amellyel a pedagógus jogviszonyban áll,

b) a pedagógus lakcímtípusát, amelyhez tartozó lakcím települése a pedagógusigazolványon megjelenítésre kerül,

c) a pedagógus oktatási azonosító számát,

d) a kibocsátóhoz történő közvetlen befizetés választása esetén a pedagógus email címét, és

e) az igazolvány kézbesítéséhez szükséges, a pedagógus által megadott kézbesítési lakcímtípust vagy a kézbesítési címet.

(3b) A pedagógusigazolványt a KIR adatkezelője a megszemélyesítő útján küldi meg a jogosult részére.

(3c) A pedagógusigazolvány a Nektv. 5. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti adatokon túl az alábbi adatokat tartalmazza:

a) a pedagógus oktatási azonosító számát,

b) azon legfeljebb két köznevelési intézmény nevét, székhelye vagy telephelye címének települését, amellyel a pedagógus jogviszonyban áll,

c) a pedagógusigazolvány kiállításának, lejáratának időpontját.

(3d) A kizárólag külföldi lakcímmel rendelkező pedagógusok esetében a pedagógusigazolvány a „külföldi cím” feliratot tartalmazza. A nem magyar oktatási intézménnyel jogviszonyban álló pedagógus pedagógusigazolványa a „külföldi intézmény” megjelölést tartalmazza.

(3e) A pedagógusigazolványhoz a Nektv. szerinti másodlagos kártya rendelhető.

(4) A pedagógusigazolvány elkészítésére irányuló eljárásban a munkáltató - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszerrel, elektronikus úton terjeszti elő a pedagógusigazolvány elkészítésére irányuló kérelmet, és tesz jogszabályban meghatározott más eljárási cselekményeket. A munkáltató az eljárás során - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszerrel elektronikus úton tart kapcsolatot a KIR adatkezelőjével. A pedagógusigazolvány igénylésének további szabályait jogszabály határozza meg. A KIR adatkezelője a pedagógusigazolvány igényléséhez és előállításához szükséges személyes adatokat, a pedagógusigazolvány egyedi azonosítóját, a kiadott érvényesítő matrica sorszámát, valamint a jogosultság ellenőrzéséhez és nyilvántartásához szükséges további, személyes adatnak nem minősülő adatot tartalmazó nyilvántartást vezet. A KIR adatkezelője és a pedagógusigazolvány elkészítésében közreműködők a pedagógusigazolvány elkészítése körében tudomásukra jutott személyes adatot a pedagógusigazolvány érvényességének megszűnését követő öt évig kezelhetik.

(5) A munkáltató a pedagógus kérelmét a kérelem benyújtásától számított nyolc napon belül továbbítja a KIR adatkezelője részére. A pedagógusigazolvány előállításának határideje az igénylésnek a KIR adatkezelőjéhez történő beérkezéstől számított negyvenöt nap.

Az Nkt. 42. § (1) és (3) bekezdésében rögzített azon szabály, mely egyértelművé teszi, hogy a nevelőtestület tagjainak titoktartási kötelezettsége nem terjed ki a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival történő, a gyermek fejlődésével összefüggő megbeszélésre, továbbá egyértelművé váltak a kompetencia határok. Az új rendelkezés szerint a pedagógus, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott a nevelési-oktatási intézmény vezetője útján köteles a Gyvt. 17. § (2) bekezdésében foglaltak szerint eljárni. Ez azt jelenti, hogy a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének jelzéssel kell élnie a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál a gyermek veszélyeztetettsége esetén, illetve hatósági eljárást kell kezdeményeznie a gyermek bántalmazása, elhanyagolása vagy egyéb súlyos, a gyermeket veszélyeztető ok fennállása esetén. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, valamint az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetség gondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint –korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulás-szervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.
- A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.

- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetben keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

- Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,

- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, ~~segélyezésére~~, és büntetésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célunk, hogy iskolánk tanulója egészséges életszemléletű, érdeklődő, a természeti és társadalmi környezetben zajló folyamatokra nyitott és érzékeny növendék legyen. Olyan lény, aki képessé válik az alapvető emberi normáknak megfelelő viselkedéskultúra elsajátítására, tiszteli az egyetemes emberi kultúra - szűkebb környezetünk, szülővárosa - értékeit, hagyományait. A tudást, a tanulást értéként elfogadva az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés képessége szolgálja a társadalmi érintkezés kulturált formáinak alkalmazását. Képes a testi, lelki és szellemi fejlődését cselekvő, tevékeny részvétellel segíteni, saját életét örömmel megélni.

A Montessori pedagógia alkalmazásával az alsó tagozaton alapvető feladat a gyermeki öntevékenységhez nyújtott optimális segítségnyújtás, a gyermek szellemi élete spontán kibontakozása feltételeinek biztosítása, hogy a gyermek mindent, amire képes önállóan is elvégezhesen: „Segíts nekem, hogy egyedül dolgozhassak” A kibontakozó tevékenység célja, hogy a gyermeket saját fáradozásai útján segítse hozzá az egyre nagyobb mértékű önállósághoz és tökéletesedéshez. Emberi kapcsolatait az együttműködési hajlam, a tolerancia, a humánus, értékeket védő magatartás, a személyiség tisztelete jellemzi. Egyéni adottságai, képességei, megismerésén alapuló önismerettel és pályaismerettel készül életpályája alakítására.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

- Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.

- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értéorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

1.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési program

Tapasztalataink alapján főként a lakótelepen élő tanulóink egészségi állapota egyre romló képet mutat. Véleményünk szerint az egészségtelen, mozgásszegény életmód, a hiányos egészségkultúra, a károsító környezeti tényezők, a felelőtlen magatartás a közlekedésben, a krízishelyzetek megoldatlansága mind-mind veszélyeztető tényezőként lépnek fel.

Iskolánkra a prevenció területén és egész nevelő-oktató munkánkban az egészséges életmódra történő felkészítés kiemelt feladat a jövőben is.

Egészségnevelésünk nem lehet más, mint tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége.

Helyzetelemzés

- A társadalmi környezet és a családok jellemzése

Az iskolában tanuló diákjaink többsége a Derkovits lakótelepről érkezik, de vannak más városrészekből, illetve más településekről bejáró tanulóink is. Kevés a rendezett családi háttérrel rendelkező gyermek. Sok a szociálisan, anyagilag hátrányos háttérű, csonka családból érkező tanulónk.

- A személyi higiéné helyzete

A minimális követelményeknek megfelelő körülmények adottak az iskolában. Egészséges öltözködés nem teljes mértékben valósul meg, elsődleges befolyásoló tényező a divat.

- A tanulók táplálkozási szokásai

Feltételek adottak, konyhával, ebédlővel rendelkezik az iskola. Helyben főzés történik. Igény szerint választható 1-3-szori étkezés.

Legnagyobb probléma, a tanulók nagy százaléka reggeli nélkül érkezik az iskolába. Ennek a problémának a megoldása érdekében bevezettük a „meleg” tízórait.

Az iskolánkban működő büfé kínálatát a mindenkori jogszabályoknak megfelelően próbáljuk alakítani.

- A káros szenvedélyek megelőzése

Az iskolában a pedagógusok példamutatásával próbáljuk megelőzni és visszaszorítani a dohányzást.

Elsősorban osztályfőnöki órákon, közösségfejlesztő foglalkozásokon, biológiaórákon, D.A.D.A. program foglalkozásain állandó téma a prevenció, de szinte valamennyi tantárgyba beépítettük az egészségneveléssel kapcsolatos teendőinket.

- A diákokkal kapcsolatos megállapítások

Tanulóink nagyon eltérő családi környezetből érkeznek iskolánkba.

Néhány tanulócsoporthoz szociokulturális tényezőkre is visszavezethetők a gyermekek magatartásában megnyilvánuló problémák. Családjaink egy részében az anyagi jólét ellenére sajnos keveset foglalkoznak a gyermekekkel. Egy-egy esetben tapasztalunk súlyosabb magatartási problémát, illetve agresszivitást.

- A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladataink

Évente adatot szolgáltatunk a hátrányos, halmozottan hátrányos és a veszélyeztetett tanulók számáról a jogszabályban meghatározott intézmények felé.

- Munkavédelem, baleset megelőzés

Tanévenként rendszeres munkavédelmi és baleset megelőzési oktatásban részesül az iskola minden dolgozója és tanulója.

- Fejlesztőpedagógiai tevékenységünk

Segítő kapcsolatok – az együttműködés az egészségügyi- és egészségvédő civil szervezetekkel

- Külső és belső segítők

Szülők, Szülői Szervezet, iskolaorvos, védőnő, logopédus, családsegítők, gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadó, rendőrség, egyházak, alapítványok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Az iskolaorvos és a védőnő egészségnevelő munkája

Az iskola-egészségügyi szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a tanulók - elsősorban betegségmegelőző jellegű - ellátását szolgálja. Munkáját az iskolaigazgatóval előre egyeztetett munkaterv alapján végzi:

- a tanulók orvosi- és védőnői szűrővizsgálata minden páros osztályban
- a fokozott gondozást igénylő diákok egészségi állapotának nyomon követése
- közegészségügyi és járványügyi feladatok ellátása (védőoltások, tisztasági vizsgálatok)
- pályaválasztás előtti egészségügyi tanácsadás
- szakorvosi együttműködésben testnevelési csoportbesorolás elkészítése
- ambuláns betegellátás, elsősegélynyújtás
- részvétel az iskola egészséges életmódra nevelésében.

Feladatok:

Táplálkozás

- a gyermekek táplálkozásbiztonságnak megteremtése a megfelelő minőségű iskolai étkeztetési rendszer megvalósításával
- helyes ételmiszervásárlási szokások kialakítása (alacsony zsír, cukor, só, energia, megjelölésével)
- a rendszeres testmozgás további népszerűsítése

Mozgás

- együttműködés a testnevelő tanárral a mozgásszervi kóros állapotok korai kiszűrésére, koncentráltan a gerinctorna fontosságára
- a helyes testtartás igényének kialakítása
- a gyógytestnevelési lehetőségek biztosítása
- az úszásoktatás
- iskolai szervezésű sportversenyek, rendezvények, diákolimpiai versenyek

Egyéb területen

- higiénés előírások betartása és ellenőrzése
- étkeztetés ellenőrzése

- iskolafogászati ellátás – szűrések biztosítása, együttműködés az iskolai-fogással, szájhigiénés programok indítása
- járványügyi előírások betartása
- legális és illegális drogok elleni küzdelem (dohányzás, drog, alkohol, játékszenvedély)
- krízisállapotok korai észlelése, általános konfliktus és problémamegoldó tréning
- közlekedésbiztonsági ismeretek, újraélesztés oktatása
- további együttműködés a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítőkkel, civil szervezetekkel
- szociálisan veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók segítése.

Módszerek, színterek

- beszélgetések, csoportmunka, tömegkommunikáció, bemutatók, kiállítások
- személyes felvilágosítás, írásos anyagok, tanácsadás
- közösségfejlesztés.

A programok színterei a tanítási órák anyagában jelennek meg és a nevelő-oktató munkánk szerves részét áthatják.

Tanórán kívüli színterek: alsó tagozaton közösségfejlesztés, szakkörök, versenyek, tömegsport rendezvények, családi hétvégék.

Iskolán kívüli színterek: kirándulások, túrák, erdei iskola, hangversenyek, színházlátogatások.

Hosszú távú céljaink:

- Az egészségre ártalmas hatások és anyagok nagymértékű visszaszorítása.
- Tanulóink testileg és lelkileg olyan személyiséggé váljanak, akik harmóniában élnek magukkal és a környezetükkel.
- Diákjaink szemléletében és életvitelében megvalósuljon az „ép testben ép lélek” elv.
- Céljaink megvalósulásával felnőjön egy önmaga és környezete iránt igényes, testileg és lelkileg egészséges nemzedék.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,

- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéne területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,

- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
- az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.

- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ~~am~~ meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.
- „Egységóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egységnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egységfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

d.) Egységnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,

- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív

- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiénéje, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánczás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia

- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennyelők vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az *öko-munkacsoport*, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

e.) A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érezkelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

f.) Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fitsségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

A pedagógusok a készség-, képességfejlődésben elmaradást mutató, tanulási nehézséggel, beilleszkedési és magatartási problémával küzdő gyermekek megsegítésébe (preventív és korrekatív fejlesztés, tanítás), és a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásába kapcsolódnak be.

A sajátos nevelési igényű gyermek neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember(ek)e)t, az utazó gyógypedagógusi hálózat útján biztosítjuk.

A tanulási probléma az iskolában csapódik le halmozottan, a megoldásra tehát nekünk kell lehetőséget teremtenünk, és biztosítanunk az elsődlegesen segíteni tudó szakemberek körét. Akkor kell igénybe vennünk az iskolán kívüli lehetőségeket, ha az esetek súlyossága meghaladja hatáskörünket. A pedagógusok jelzik, ha a gyermek viselkedése, teljesítménye a kezdetektől vagy az eddigiekhez képest jelentős eltérést mutat. A gyermekek egy része jelentős szociális, műveltségi hátránnyal érkezik az iskolába.

Feladataink (integrált pedagógiai rendszer alkalmazásával is):

- a probléma felismerése, pedagógiai szűrése
- bemeneti méréseket követő esetmegbeszélések elemzése, vezetése
- prevenció
- pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető esetekben jelzés a pedagógiai szakszolgálathoz
- az adott probléma önálló vagy szakvélemény, szakértői vélemény alapján történő kezelése
- egyéni fejlesztési terv készítése az általa fejlesztett gyermekekhez
- egyéni és/vagy kiscsoportos fejlesztés
- differenciált tanulásszervezés
- tanácsadás a szülőknek
- kooperatív módszerek alkalmazása

A fejlesztő pedagógus a saját, és a szakszolgálatok vizsgálati eredményét figyelembe véve az adott gyermek számára specifikusan szükséges fejlesztést végzi tudatosan tervezett foglalkozásokon. A gyermek egész személyiségének fejlődését kell biztosítani ahhoz, hogy a megismerési képességek gyengeségei csökkenjenek, vagy megszűnjenek. Rendszeres és folyamatos konzultációt folytat a gyermeket tanító többi pedagógussal, és a tőlük kapott jelzéseket beilleszti a fejlesztési programjába.

Törekszik a személyes kapcsolattartásra a szülővel.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink

A szociális hátrányokból fakadó tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára felzárkózási lehetőséget biztosítunk nívócsoportok, tanórai differenciálás és tantárgyi korrepetálás keretében.

Fontosnak tartjuk a drog és bűnmegelőzési programok szervezését.

A hetedik és nyolcadik osztályos tanulóink, illetve szüleik számára pályaorientációs tevékenységet végzünk a következő formákban: nyílt napokon való részvétel, középiskolák bemutatkozása iskolánkban, Pályaválasztási és Képzési Vásár és a Foglalkozási Információs Tanácsadó látogatása, TISZK, üzemlátogatások.

Szülői értekezleteken, családlátogatásokon és a fogadóórák alkalmával tájékoztatjuk a szülőket, a családot és a gyerekeket érintő szociális jellegű juttatásokról, illetve azok igénylésének módjáról. A szociális hátrányok enyhítése érdekében állandó kapcsolatban vagyunk a szakszolgáltató intézményekkel (családsegítők, gyermekjóléti szolgálatok, rendőrség, Gyermekvédő Liga, Magyar Vöröskereszt).

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanulóként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulóként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt magántanulóként tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

1.5.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

A hátrányos helyzetű tanulók nevelése az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszere (IPR) módszertani elemeinek adaptációja alapján folyik az iskolában.

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).

- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellre vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

A rendszerváltással megjelent értékválság, az értékek átrendeződése alapvetően megnövelte a gyermekek ez irányú tudatos felkészítésének és védelmének felelősségét.

A már eddig is a társadalom peremén élő, az azóta egyre nagyobb számú leszakadó félben lévő rétegek családjainak gyermekei sajátos nevelési feladatokat jelentenek az iskola számára. Már nem elegendők a hagyományos gyermek és ifjúságvédelmi eszközök és módszerek. Az iskolai nevelés egészét átfogó feladatnak három fő területe van:

- a megelőzés
- a veszélyeztetettség időben történő felismerése
- a segítségnyújtás.

A prevenció kiemelt feladat, mert a nevelőmunka alapja ezen nyugszik. Ennek megvalósítása a pedagógiai folyamat teljes egészét átfogó tudatos munka. Biztos alapot ehhez a szép környezet és az egyensúlyban lévő testi-lelki egészség összhangja adhat.

Célunk, hogy gyermekeink tudással, érzelmi viszonyulásokkal, készségekkel mentálisan is megerősödve önmaguk legyenek képesek a rájuk leselkedő veszélyeket felismerni: drog, alkohol, dohányzás, játékszenvedély, deviáns fiatalok csoportja, stb.

Tanulják meg a "nemet mondás művészetét", az elhárító magatartásmódokat. Mindezzel képessé váljanak életük tudatos alakítására.

Fontosnak tartjuk, hogy a magatartási zavarral küzdő tanuló problémáinak orvoslásához hathatós segítséget nyújtsunk. Így biztosítva esélyt arra, hogy a tanuló megtalálja a helyét a közösségben, adottságainak, képességeinek megfelelő eredményeket érjen el, és megfelelő pályát válasszon.

1.5.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- kéttanítós módszer alkalmazása tanítási órán gyógypedagógus facilitáló közreműködésével,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételel.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

Az a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, akit 2018. augusztus 31. napjáig a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesítettek, a mentesítés időtartamának félbeszakadása nélkül, középfokú iskolai tanulmányainak befejezéséig egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesülhet.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységünk

Elsődleges teendőnk a zavart előidéző okok feltárása. Tisztázzuk, hogy a felmerült magatartási probléma a tanuló adottságaival, iskolai, társadalmi vagy családi környezetével hozható-e összefüggésbe.

A magatartás-zavarral küzdő tanulóval kapcsolatos pedagógiai feladatok elsősorban az osztályfőnökre hárulnak:

- A kiváltó okot keresve vizsgálja a tanuló környezetét, különös figyelemmel a családi háttérre. Együttműködésre törekszik a szülővel, folyamatosan tartja a kapcsolatot vele. Szükség esetén javasolja a szakintézmények szolgáltatásait, pszichológus, iskolaorvos, gyermekorvos segítségének igénybevételét.
- Megosztja a tanuló magatartási, beilleszkedési problémáival kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait az osztályában tanító nevelőkkel, szaktanárokkal, az iskolavezetéssel. Ha szükséges, igénybe veszi a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét.

Az osztályban tanító pedagógusok

- beépítik pedagógiai módszereikbe a problémás tanulónál alkalmazható eljárásokat;
- együttműködnek az osztályfőnökkel, szülőkkel, tanulóközösséggel – szükség esetén szakemberrel;
- szakterületüknek megfelelően igyekeznek erősíteni a tanuló képességeit.

Nem végeznénk teljes munkát akkor, ha mindezeket csak a tanórákon szeretnénk megvalósítani. Hisszük, hogy legalább ilyen fontosak azok a nevelő hatások, amelyeket iskolánk hagyományrendszere, berendezése, szabadidős szokásai és emberi kapcsolatai jelentenek. Lehetőségeinkkel élve igyekszünk ezen harmónia minél teljesebb megvalósítására.

Arra törekszünk, hogy teljes személyiségünkkel követhető mintaként álljunk tanítványaink előtt. Hiába használ tantárgya tanításában bármilyen korszerű eszközt vagy módszert, nem válhat autentikus modellé az, aki elhanyagolja emberi kapcsolatait, környezetét, testi-lelki egészségét.

Az elsődleges szocializáció, az identitás kialakulásának színtere a család. Ennek során épülnek be a gyermek személyiségébe a szülők által közvetített értékrendek, életvezetési minták. A családokkal való szoros kapcsolattartásban kiemelkedő szerepe van az osztályfőnököknek. A családlátogatások alkalmat adnak az iskola és a család nevelő hatásának összehangolására is. A veszélyeztetett családokat az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelőssel közösen keresi fel.

A veszélyeztetettség időben történő felismerése fontos feladatunk. Meghatározó szerepe ebben nemcsak az osztályfőnököknek van, hanem minden pedagógusnak. Mivel célunk tanulóink a másikért felelős, egymásért is aggódó emberré nevelése, számítunk az osztálytársak és a szülők jelzéseire is.

A rendszeres kapcsolattartás során elegendő információ birtokába juthatunk gyermekeink hátrányos körülményeiről. A kölcsönös és egymás iránti felelősségérzet kialakításában nagy szerepet szánunk a diák- és szülő közösségeknek, valamint a diákönkormányzatnak.

A gyermek ellátására koncentráló, életvezetési tanácsokat is magába foglaló és támogató segítségünk egyidejűleg anyagi és érzelmi támaszt is jelent a szülőknek. A szociálisan ellehetetlenült szülők között is akad, aki önmaga felismeri, hogy segítségre szorul és elfogadja azt. Különös gonddal törődünk a perifériára sodródott, főleg egyszülős, egygenerációs vagy munkanélküli családokra. Egyre többen kerülnek olyan kritikus élethelyzetbe, hogy saját működési egységüket önerőből sem képesek megőrizni.

Célunk, hogy a segítségre szoruló tanulóink és szüleik bizalommal forduljanak hozzánk. A fokozottan veszélyeztetett tanulóink problémái megoldásának érdekében szoros kapcsolatot tartunk a gyámügyi szervekkel.

1.5.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaihoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott módszernek megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevitelével folyik.

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció fogalma

A szakértői bizottság szakértői véleményében meghatározott fejlesztési területekre és a fejlesztéshez szükséges szakemberre vonatkozó javaslat figyelembevételével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló egyéni szükségleteinek támogatására, az akadályok leküzdésére, új funkciók kialakítására és a környezeti feltételek optimalizálására irányuló kötelező foglalkozás.

Az autisztikus gyermek integrációját lehetőségeinket mérlegelve vállaljuk.

Biztosítjuk a többségi általános iskola megfelelő évfolyamára való felvételt, amelyet a szakértői bizottság határoz meg.

Az integrálás szükségességét és lehetőségét a bizottság dönti el, amelynek kritériuma a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált minimális viselkedési problémák.

Gondoskodunk a tanórai foglalkozásokon túl jelentkező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások gyógypedagógiai szakemberrel történő ellátásáról, amely az EGYMI-en keresztül valósul meg.

- A 2/2005. (III.1.) OM rendelethez II. sz. mellékletben foglaltak: az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő (autisztikus) tanulók iskolai fejlesztésének elveit irányadónak tekintjük.
- Az autisztikus tanuló általános jellemzői.
- A halmazottan sérült autisztikus tanuló.
- Az autisztikus tanuló pedagógiai szempontú jellemzése.
- Az autisztikus tanulók – a tanítás, illetve a hagyományos tanítási módszerek és tervezés módosítása szempontjából – kiemelkedő jelentőségű tulajdonságai.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet:

- a megfelelő szintű vizuális információ általában jól értelmezhető.
- tanult rutinkhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- jó mechanikus memória.
- megfelelő környezetben érdeklődésének megfelelő témáknál kiemelkedő koncentráció, kitartás.
- egyes, nem szociális tartalmú tárgyi területeken – pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene – viszonylag jó képességek.

Típusos nehézségek és kognitív problémák, amelyekkel számolni kell a tanítás során:

- érzékszervi ingerfeldolgozás zavarai (hallás, látás, fájdalom stb.).
- figyelemzavar gyakorisága.
- az utánpótlás képesség kialakulásának hiányosságai.
- ingerfeldolgozási vizumotoros koordinációs problémák.
- tér-idő értelmezés interiorizációjának gyengesége, esetleg hiánya.
- analízis (sorrendiség) – szintézis műveletinek problémája.
- a lényegkiemelés, problémamegoldó gondolkodás deficitje.
- az általánosítás, a tanultak új helyzetben való alkalmazásának sérülése.
- emlékezetfelidézési problémák (speciális szociális tartalmaknál és személyes élményeknél).
- ismert tananyagban váratlan nehézség felmerülése szociális elem bevezetésével vagy új körülmények közötti alkalmazás során.
- a feladat céljának nem értése, reális jövőre irányultság hiánya.
- a szimbolikus gondolkodás (pl. játék fogyatékosága).
- a valóság téves értelmezése, felfogása.
- realitás és fantázia összetévesztése.

- a szóbeli kérések, közlések félreértése, különösen a többértelmű, elvont kifejezések, többrészes utasítások esetén.
- képességek, ismeretek önálló, változatos alkalmazásának hiánya (még beszéd használatban is).
- gyermekközösségben áldozattá, illetve bűnbakká válás, más esetekben szociálisan a helyzetnek nem megfelelő viszonyulás a kortársakhoz.
- szabadidőben passzivitás, kudarcokból eredő viselkedésproblémák megjelenése.
- félelmek, fóbiák, szorongás.

Az autisztikus tanulók speciális fejlesztésének elveit, céljait, feladatait és módszereit az irányelveknek megfelelően alkalmazzuk.

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált viselkedési problémák.

Fontos a speciális módszertanban jártas gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, jól előkészített ütemezett fejlesztési terv, speciális eszközök, módszerek és környezet, együttműködés a családdal, a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása, szakértői csoporttal, EGYMI szakembereivel való intenzív kapcsolattartás.

1.5.4. Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánk a hagyományos 1-8. évfolyamú képzési formával működik. Alapfunkciója az általános műveltség megszerzésének teljes mértékű megalapozása.

Iskolánkban hagyományos napközis és iskolaotthonos csoportok működtek. Ez utóbbi szervezeti forma illeszkedett leginkább az iskolai struktúrába, a képzési rendbe és felelt meg a szülők elvárásainak. Lehetővé tette, hogy a speciális képzési formában is tanuló diákok másnapi felkészülése biztosított legyen, illetve a szabadidős tevékenységi formák részese is lehessen minden kisiskolás.

A szülők igényei alapján szerveződött egész napos osztályok közkedveltek, hiszen iskolánk tanulói zömében olyan szociokulturális háttérrel rendelkeznek, hogy az ezen szervezeti forma által nyújtott lehetőségeket mind a tanulás, mind a szabadidő hasznos eltöltése terén megtöltjük tartalommal, s a tanulók kultúra iránti igényét felkeltjük. Az eddigi eredményeink és a visszajelzések is azt igazolják számunkra, hogy ezen szervezeti formában kell a továbbiakban is működnünk. Ezért felmenő rendszerben az egész napos iskolai szervezési formát preferáljuk és vezettük be.

Ezen felül a tehetséggondozás és a felzárkóztatás érdekében a következő speciális csoportokat és képzési formákat működtetjük.

Képzőművészeti képzés alapfokú művészeti iskola keretében

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998 MKM rendelet módosításáról rendelkező 3/2011.(I.26) NEFMI rendelet a meghatározó.

A NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően folytatott képzéseket kifutó rendszerben folytatjuk.

Az előképző évfolyamokon a tanulók vizuális alkotó és befogadó képességének fejlesztése a cél. Ezen cél érdekében a gyerekek kreativitására, egyéni kifejezőmódjára, látásmódjára alapozva fejlesztjük színlátásukat, színvilágukat, manuális készségüket, síkbeli és térbeli tevékenykedtetéssel térszemléletüket és formaérzéküket. A képzőművészeti technikák lehetőségeinek és sajátosságainak alaposabb megismerése érdekében műhelyfoglalkozások keretében sajátítják el a szobrászat fortélyait, az egyedi és sokszorosító grafikai eljárásokat, valamint a legkülönbözőbb népi kismesterségek alapjait, a festészet műhelyben pedig a festői munka legfontosabb elemeivel ismerkednek.

Alapfokon, 2. évfolyamokon népművészeti, 3-6. évfolyamokon művészettörténeti foglalkozások zajlanak, ahol hangsúlyos szerepet szánunk az egyetemes értékek mellett a szűkebb és tágabb környezet művészeti emlékeinek alaposabb tanulmányozására, valamint az alkotásokkal való közvetlen találkozás élményére. Az új tartalmi szabályozást első alkalommal a 2011/2012 tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben alkalmazzuk.

Az előképző évfolyamok **vizuális alapozó gyakorlatok** feladata az alkotói képességek fejlődéséhez való hozzájárulás komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységek által.

Az alapfok 1-6. évfolyamán **vizuális alkotó gyakorlat** célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőkészség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

Az alapfok 1-3. évfolyamán **a grafika és festészet alapjai** tantárgy célja a képi világ, a képi kifejezés különféle módjainak megismertetése. A fantázia kibontakoztatása, a valósággal való összekapcsolása. Változatos felfedező és alkotó folyamatokon keresztül hozzásegíteni a tanulókat az önálló, kreatív tevékenységhez.

Az alapfok 4. évfolyamától különböző **műhelygyakorlatok** közül választhatnak a tanulók:

- A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására.
- A környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat célja a környezetkultúra és a kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása, az általános és szakirányú ismeretek átadása révén a környezettudatos magatartás, az igényes kézműves tárgyalkotás képességének megalapozása.
- A szobrászat és kerámia műhelygyakorlat célja az általános és szakirányú vizuális műveltség megalapozása, fejlesztése, ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót térbeli szobrászati és kerámia tervek, alkotások létrehozására.

Az alapfok 1. és 2. évfolyamán a **népművészet** tantárgy célja a hagyományos magyar népi kultúra átfogó rendszerének megismertetése, a hagyomány értékeinek bemutatásával a múlt öröksége iránti tisztelet, megbecsülés kialakítása.

Az alapfok 3-6. évfolyamán a **művészettörténet** tantárgy célja a tanuló érdeklődésének felkeltése, érzékennyé és nyitottá tétele a műalkotások által nyújtott vizuális élmény befogadására. A tanuló világos kifejező- és érvelési képességének fejlesztése a közös műelemzéseken és az egyes korokra jellemző legfontosabb stílusirányzatokon keresztül.

Horvát nemzetiségi nyelv oktatása

A Kárpát-medence mindig is soknemzetiségű térsége volt Közép-Európának. A magyar államiság létrejöttét követően a magyarság együtt élt az itt lévő, illetve az ide telepített nemzetiségekkel. Magyarország ebből a történelmi örökségből következően ma is többnemzetiségű ország.

500 éve élnek ebben a régióban horvátok. Nevüket – gradistyei horvátok – is a határ menti településeik után kapták. A Szombathelyen ma élő horvátok többsége a környező horvát falvakból települt be a városba. (Szentpéterfa, Narda, Felsőcsatár, Horvátlövő, Olmód, Und, Peresznye, Horvátzsidány).

A nemzetiségi nyelvoktatásunk sajátos célja az önazonosság megőrzése és erősítése. Ennek érdekében törekszünk:

- az adott nemzetiség nyelvének szóbeli és írásbeli megértésének, illetve használatának kifejlesztésével az adott anyanyelv művelt köznyelvi szinten történő elsajátításának elősegítésére
- a népköltészet, a zene, a képzőművészet, a szokások és hagyományok megismertetésére és ápolására
- a történelmi hagyományok, az anyanyelvi kultúra, a hon-és népismeret oktatására
- a különböző kultúrák értékeinek kifejezésre juttatásával toleranciára, a másság elfogadására és megbecsülésére
- az anyaország életének, kultúrájának, történelmének megismertetésére
- külföldi szakmai tanulmányutak megvalósítására.

A nemzeti nyelv oktatása, nevelése arra irányul, hogy az egyes pedagógiai szakaszoknak megfelelően lehetővé tegyük egy olyan nyelvi tudásszint elérését, amelyet a mindennapi életben alkalmazni és továbbfejleszteni tudnak tanulóink.

Interkulturális helyi tantervünk tartalmazza a horvát népismeret oktatását, a kisebbség kultúrájáról, történelméről és hagyományiról szóló legfontosabb ismereteket.

Labdarúgó speciális csoport

Csoportjaink a 8. évfolyamig a labdarúgás, mint sportág megszerettetésén túl a Haladás VSE, az ILLÉS Akadémia és a Lurkó UFC, valamint a Viktória FC női utánpótlásának nevelését is szolgálják. A tanórán

kívüli edzések az egészséges életmód kialakításának színterei. A városi, megyei illetve az országos kupák, tornák a tanulóknak kialakítják az egészséges versenyszellemet. Sportszerűségre, a sportszerű magatartásra nevelnek, illetve a magyarságtudatot alakítják.

Idegen nyelv

A társadalom, a szülők igénye és a közös Európához való csatlakozás ténye elengedhetetlenné teszi, hogy az oktatás e fontos területét kiemelten kezeljük.

A mai társadalmi helyzetben alapkövetelmény, hogy a felnövekvő nemzedék legalább társalgási szinten beszéljen egy élő idegen nyelvet. Választható élő idegen nyelvek iskolánkban: a német, az angol, az orosz és a horvát nyelv.

Iskolánkban évek óta folyik emelt óraszámú német nyelvoktatás, amelyhez a személyi és tárgyi feltételek adottak, 2004. szeptemberétől beindult az emelt óraszámú angol nyelvoktatás is. A horvát nemzetiségi nyelv oktatása az 1. évfolyamtól felmenő rendszerben heti 6 órában történik.

Mivel az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése, ezért alapvető célunk nem csak a nyelv elsajátítása, hanem az adott nyelvterületeken élő népek kultúrájának, szokásainak, valamint hagyományainak megismertetése. Emiatt is szorgalmazzuk a levelezőpartner-kapcsolatokat, a célországban való nyelvi heteket, táborozásokat, a német, angol, illetve horvát nyelvű ifjúsági folyóiratok olvasását, tanórán való felhasználását. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Két tannyelvű oktatás

A magyar- német két tanítási nyelvű program iskolánkban 2010 szeptemberében indult. Fő célja, hogy a gyerekek az anyanyelv elsajátításához hasonlóan elkezdjék a német nyelv tanulását. Számukra a tanulás is csak egyfajta játék, ezért a program bevezető szakaszában (1.-2. osztály) legfőbb alapelv a játékoság.

A következő két évfolyamon (3.-4.) a bevezető szakaszban elsajátított szókincset tovább bővítjük.

Az alapozó szakaszban (5.-6.) a nyelvtudás megszilárdítása a cél.

A fejlesztő szakaszban (7.-8.) az Európai Unió nyelvi referencia szintjeinek teljesítése (A1, A2, B1) a cél.

A két tanítási nyelvű oktatás törvényi háttere

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26.§
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7.§ és a 22/2012. (III.22.) EMMI rendelet 23.§
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- a *kerettantervek* kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei
- A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) számú EMMI rendelet kerettanterveket tartalmazó 2., 3. és 4. melléklete.

A két tanítási nyelvű oktatás általános jellemzői a jogszabályok alapján

- A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a tanítás egyidejűleg két nyelven, magyarul és idegen nyelven (célnyelven) folyik.
- A korai két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a célnyelv és célnyelven történő tanulás egyidejűleg kezdődik.
- A két tanítási nyelvű oktatás bármely évfolyamon kezdődhet és folyhat.

- Anyanyelvi tanár.
- A célnyelvi órák és a célnyelvű órák belső aránya változtatható.
- Legalább 3 tantárgy célnyelven való tanítását kell lehetővé tenni.
- A célnyelvet legkevesebb heti 5 órában kell tanítani.

Célja és feladata

1. A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja.

Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

- az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása,

2. A magyarországi két tanítási nyelvű iskolai oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.

3. A két tanítási nyelvű oktatás során az iskola biztosítja, hogy a célnyelvű országok civilizációjának oktatása önálló tantárgy keretében kerüljön megszervezésre.

4. A célnyelvi civilizáció oktatása során az iskola biztosítja azt is, hogy a tanulók elsajátítsák a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, társadalmi viszonyaival, irodalmával, történelmével, kultúrájával kapcsolatos főbb ismereteket.

Feltétele: – a szülő kérelme
                    – a képességvizsgálat eredményessége

A képességvizsgálat formája: 20-25 perces játékos ismerkedő foglalkozás.

Képességvizsgálat területei:

- beszédhangok tiszta képzése
- aktív szókincs megfigyelése
- ritmusérzék
- következtetés, logikus gondolkodás szintje
- megfigyelőképesség, téri tájékozódás
- szövegalkotási képesség megfigyelése
- emlékezet vizsgálata,
- kommunikatív, rajzos és tevékenykedtető tájékozódás.

A vizsgálatot végző csoport tagjai: osztálytanítók, német nyelv műveltségi területtel rendelkező tanító, német nyelvszakos tanár, logopédus.

1.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségi nevelés lényege a tevékeny (a valamire törekvő) közösség nevelő erejének tudatos, szakszerű kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében. A közösségi nevelés folyamatában alakul az egyén és a társadalom konkrét, áttekinthető, értelmezhető, átélhető viszonya.

A közösség általános ismérvei

A közös érdekek, a közös értékrend, a közös célok, a közös döntések, a közös erőfeszítések és az előbbiek meglétének tudata: a „mi”-tudat.

A személyiség az életet körülvevő kiscsoportok hatásainak sűrűjében, emberi kapcsolatok hálózatában formálódik. A személyiség érsését, fejlődési előrehaladását, változásait az e kapcsolatokban szerzett, tanult ismeretek és az átélt élmények határozzák meg.

A társadalmi makrostrukturához is e csoportok részeseiként kapcsolódunk, éppen ezért a társadalmi hatások e közösséget szűrő, alakító és közvetítő tevékenységén át épülnek be személyiségünkbe. Életünkben különféle társas alakzatokhoz kötődünk.

A társas szokások hagyománnyá rögzülnek, és valamennyi csoporttag önként és kölcsönösen vállalt szabályaivá erősödnek.

Az iskola, mint társadalmunk önálló egysége, intézményesített rendszer, egyike azoknak a közösségeknek, amelyekben a tanuló él és tevékenykedik.

Az iskolai közösségfejlesztés érdekében a tudatos és tervszerű fejlesztőmunka mellett értékjelzőket kell létrehozunk. Ezt egyre gazdagodó tartalommal, változatos formákkal, a tanulók fokozódó aktivitására és az önállóságára építve személyiségük sokoldalú fejlesztésével érhetjük el.

Az egyén és a társadalom közötti kapcsolat kialakítását, megteremtését, vagyis a közösségfejlesztés folyamatát az alapfokú nevelés- és oktatás kerettantervének tantárgyi rendszere sokoldalúan szolgálja.

Feladatunk, hogy a megfogalmazott célok úgy kapjanak tartalmat, hogy egyszerre szolgálják a mi iskolánkra jellemző egyéni arculat kialakítását is. Külön figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók társas viselkedési képességének fejlesztésére.

Ismert, hogy közösség csak ott jöhet létre, ahol van olyan reális cél, amely a közösség minden tagjára hat, ahol van olyan közös pont, ami a közösség tagjait egyformán élteti.

Iskolánkban folyamatosan törekszünk olyan hagyományok kialakítására és ápolására, amely elősegíti az összetartozás érzésének erősítését, a Vácis közösség kialakítását.

Programjaink az egyes hagyományörző tevékenységi formákban rejlő nevelő hatások személyiség formálását is szolgálja.

A közösségfejlesztés érdekében végzett tevékenységek

- A saját régió, a lakóhely kulturális értékeinek megbecsülése.
- Savaria Karnevál – Római civilizáció szellemiségének emlékei városunkban.
- A város jelképei, városunk múltjának és jelenének építészeti és tárgyi emlékeinek megismerése.
- Szent Márton emlékének ápolása.
- Szombathelyi Képtár állandó és időszakos kiállításainak megtekintése.
- Iskola Galériánkban folyamatosan és évente több alkalommal megrendezésre kerülő kiállítások.

- Mozi, múzeum és színházlátogatások.
- A demokratikus közéletben való tudatos részvétel megalapozása.
- Más népek élete és kultúrája iránti igény felkeltése.
- Igényes kommunikációs kultúra kialakítása, önálló ismeretszerzés.
- Könyvtárhasználat (kiselőadás, önálló kutatómunka, jegyzetelés).
- Számítógépes információ keresés – az egész világra kiterjedő információs társadalomba való bekapcsolódás (Internet), de tudatosuljon tanítványainkban, hogy a túlzott informatikai eszközhasználat személyiségromboló és egészség károsító hatású is lehet.
- Környezetünk értékeinek megőrzése, gyarapítása.
- Megemlékezés a környezethez, a környezetvédelemhez kapcsolódó világnapokról, részvétel városi szintű rendezvényeken. (Föld Napja, Madarak fák napja, Víz Világnapja).
- Ismerjék a környezetükben előforduló természeti és civilizációs veszélyhelyzeteket, azok túlélési lehetőségeit.
- **Nemzetünk sorsfordító eseményeinek megünneplése, iskolai ünnepélyek keretében.**
- Lehetőség szerint ismerjék meg történelmi emlékhelyeinket osztálykirándulások alkalmával.
- Népszokásaink megismerése.
- 7. évfolyamtól határon túli kirándulások
- **Differenciált emberkép kialakítása – empátia készség.**
- Toleráns és törvénytisztelő magatartás alakítása – a másság elfogadása.
- Sérült és fogyatékos társaikkal szembeni segítőkészség alakítása.
- Gyermekprogramok (szülők és nagyszülők bevonása iskolai programjainkba).

Az iskolahasználók együttműködésének formái, továbbfejlesztésének feladatai

Az iskola célkitűzéseinek eredményes megvalósításához elengedhetetlen az iskolahasználók érdemi együttgondolkodása, együttes cselekvése. Az alapvető érdekek felismerése mellett az eltérők demokratikus úton történő egyeztetése, az ezt szolgáló szervezeti keretek működtetése közös feladatunk. A szülők, a tanulók és a pedagógusok számára egyaránt fontos az érdemi vitákban kialakított, egyértelműen tisztázott cél-, feladat-és követelményrendszer, az azt megvalósító napi gyakorlat alapos ismerete, és nem kevésbé a beleszólás lehetőségeinek megléte.

Az iskola közéletében való részvételt biztosító fórumokat a tanulók esetében a társadalmi közéletre való felkészítés-, a szülők körében pedig annak gyakorlási terepének tartjuk.

A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra (Nkt.48.§ 1-5.).

Az iskola élet- és munkarendje

Az SzMSz és a Házirend szabályozza.

Szülői értekezletet minden tanévben három alkalommal tartunk:

- szeptemberben,
- februárban,
- májusban.

Az első évfolyamon negyedévkor és háromnegyed évkor, a második évfolyamon negyedévkor szóbeli értékelés történik.

Fogadóórák: Szülői értekezletek közötti időszakban, egyéni igények alapján.

Az iskola éves munkaterve és az eseménynaptár elfogadására szeptember utolsó hetében kerül sor a tanévnyitó értekezleten elfogadott éves célkitűzések alapján.

Belső információrendszer

Érintettek: igazgató, helyettesek, tagozatvezetők, munkaközösség vezetők, pedagógusok

Formái:

- iskolavezetői értekezletek
- kibővített vezetői megbeszélések
- hirdetőtábla
- körözhvények
- iskolarádió.

Hagyományaink

Célunk olyan hagyományrendszer kialakítása, mely nevelő és közösségfejlesztő hatásán túl kialakítja tanulóinkban a "mi Vácisok" érzést, tudatot, magatartást és olyan pozitív élményt nyújt, hogy általános iskolai tanulmányaikat befejezve igénylik a "visszajárást".

Feladatunknak tekintjük ezért a már meglévő és jól bevált hagyományok mellett olyan újszerű értékek megteremtését, melyek hozzásegítenek céljaink megvalósításához.

Eddigi hagyományteremtő munkánkkal sikerült kialakítani ezen a téren is csak a mi iskolánkra jellemző igazán sajátos arculatot. A hagyományok rendszerének erősítésére ezeket területeket gondoljuk.

Iskolánk névadójának emlékére

- Névadónk születésnapja alkalmából az emléktábla megkoszorúzása, Váci hét rendezvénysorozat megnyitása
- mese- és versmondó városi és város környéki verseny
- jubileumi iskolai rendezvények

Rendezvényeink

- Iskolai szintű, hazánk nagy történelmi eseményeihez kapcsolódó megemlékezések
- Tanévnyitó és tanévzáró ünnepély
- 8. osztályosok búcsúztatása, ballagás
- Az Alapfokú Művészeti Iskola rendszeres kiállítása
- Farsang 1-4. osztályosoknak
- Farsang 5-8. osztályosoknak
- Családi délutánok ünnepkörökhöz kapcsolódóan

- 10 évenként iskolánk jubileumi ünnepe, melyen teret biztosítunk jelenlegi és volt tehetséges tanulóinknak a bemutatkozásra.
- A magyar népmese napja
- A magyar költészet napja
- A művészetoktatás napja
- A magyar kultúra napja
- Óvodás Focikupa
- Kincskereső művészeti vetélkedő óvodásoknak
- „Impressziók” diák-önkormányzati vetélkedő
- Diák-önkormányzati nap, a diákönkormányzat rendezvényei
- Első osztályos tanulók méltó fogadása, megajándékozása
- Nyílt tanítási napokon való részvétel biztosítása
- Közös karácsonyi ünnepély
- Sportnap
- "Tiszta, rendez osztály" tisztasági verseny
- Tanulmányi, művészeti, sport és egyéb versenyek
- Tanulmányi kirándulások, osztálykirándulások
- Táborozások
- Legeredményesebb tanulóink számára elismerő oklevél adományozása
- "Iskolánk büszkesége" emlékplakett adományozása
- Tanulóink tanév végi jutalmazása
- "Iskolánkért" emlékplakett és oklevél adományozása a szülőknek
- Iskolánk környezetének takarítása
- Hulladékgyűjtés
- Új kolléga köszöntése, beilleszkedésének segítése
- Nyugdíjba vonulók és távozóknak búcsúztatása, folyamatos kapcsolattartás
- Tantestületi kirándulások.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyélés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.

- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

1.7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
  - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
  - gyámhatóság,
  - szakmai szolgáltató szervezetek,

- szakszolgálatok,
  - iskola-egészségügy,
  - kulturális és sportszervezetek,
  - civil szervezetek.
- A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségi tárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézményünk *két időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus és január* folyamán. A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezeti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
  - tanulmányait a ... évfolyamon valamely tantárgyból emelt szinten kívánja folytatni, és megelőzően csak középszinten tanulta,
  - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
  - neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
  - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

1.9. A felvétel és az átvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

A tanulói jogviszony

A tanulók felvétele és mentesítése a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 50.§-53.§ előírásaival a SzMSz-ben szabályozva.

Belépés az iskolába

A tanuló felvételéről a tankötelezettség szabályozása szerint járunk el (EMMI rendelet 20/2012. 21-22.§).

A felvételi eljárás szabályai, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai :

– A gyermek, abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a 6. életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

– Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a Kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek 6 éves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését

– A tankötelezettség megállapítása a 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet alapján történik.

Az iskolakörzeten kívüli tanköteles korú gyerekek felvétele előtt tájékozódni kívánunk, hogy a gyermek megfelel-e az iskolaérettség kritériumainak (beiratkozás előtti beszélgetés, tájékozottság és tájékozódás, szülő, gyerek, tanító).

Az iskolakörzeten belüli első osztályos tanulók évfolyamon belüli osztályba sorolásáról a gyermek képességeinek figyelembe vételével a szakmai munkabizottság véleménye és a szülő kérelme alapján az igazgató dönt (képzőművészeti, két tanítási nyelvű, labdarúgó, horvát, hagyományos).

Iskolaváltás, a tanuló átvétele (menet közbeni belépő)

A saját körzetünkbe költöző tanulók felvétele kötelező jellegű a törvény által előírt létszámhatárig, a körzeten kívüli tanuló esetén a felvételtől, valamint az osztályba sorolástól (a szakmai munkaközösség véleménye alapján) az igazgató dönt. A speciális osztályba sorolás feltétele:

- a tanuló tanulmányi eredménye
- speciális képesség terén elért szint.

Felzárkózási szakaszt biztosítunk.

Az iskola körzetén kívül lakó tankötelesek közül felvételt nyerhetnek:

- előnyt élveznek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók
- sorsolás lebonyolítása nélkül is felvehető az SNI-s tanuló
- azok a tanulók, akiknek különleges helyzete indokolja:
  - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
  - testvére az adott intézmény tanulója
  - munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található
  - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található (20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 24.§)
  -

Átjárhatóság

A speciális osztályokba belépés feltétele az adott évfolyam követelményeinek teljesítése.

A többszintű követelményeket felkínáló kiscsoportos oktatás kialakítása az adott tantárgy szakmai munkaközössége által megfogalmazott feltételek szerint történik szintfelmérés alapján.

Az átjárhatóság feltétele:

- felkészülés, önképzés vállalása
- választott speciális képzési forma követelményeinek való megfelelés, illetve felzárkózás az adott évfolyam követelményeihez
- az iskola által meghatározottak szerint osztályozó vizsga letétele.

Az idegen nyelvi csoportok átjárhatósága:

Az első idegen nyelv (angol, német, orosz) választása az iskolába való beiratkozáskor történik meg. Az iskolai nyelvoktatás bevezető szakaszában nyelvi előkészítőn ismerkednek a tanulók az idegen nyelvvel, heti egy órában játékos kommunikatív formában. A harmadik évfolyamtól alakítjuk ki az úgynevezett nyelvi csoportokat. Szükség esetén (szülő írásbeli kérésére indokolt esetben) itt történhet meg a nyelvváltás, de legkésőbb a negyedik évfolyam végén. A felzárkózás ill. osztályozó vizsga letételének feltételeit minden esetben az idegen nyelvi munkaközösség dönti el. Ugyanezen feltételek vonatkoznak a csoportok közötti átjárhatóságra is.

A két tanítási nyelvű képzésbe történő utólagos felvétel abban az esetben valósulhat meg, ha a tanuló előzőleg is hasonló képzésben vett részt, vagy célnyelvű országból érkezett, vagy sikeres különbözőzeti vizsgát tesz.

1.10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás olyan egészségügyi beavatkozás, amelyet bárki a végleges szakellátás megkezdése előtt végez, baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen körülményeinek elhárítása és az állapot további romlásának feltartóztatása érdekében.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

A diákok (1-8. évfolyam) legyenek képesek:

- baleseti helyzetek felismerésére;
- különböző sérülések ellátására;
- a vérzések csillapítására;
- az eszméletlenség felismerésére és elsősegélyére
- segélyhívásra;
- sajátítsák el (7-8. évfolyamon) az alapfokú újraélesztés lépéseit.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Előadások, beszélgetések (osztályfőnöki, környezetismeret, biológia órák)
- b) Szituációs gyakorlatok, bemutatók (osztályfőnöki, környezetismeret, biológia órák, délutáni foglalkozások)

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészség hét”/projektnap/témanap) szervezése a tanulók számára

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

2.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Kerettantervek

A tantervek kiválasztásának, adaptálásának, megírásának szempontjai

- Feleljen meg az iskola célrendszerének, fedje le a kerettantervben előírt ismeretanyagot és követelményeket a kerettantervben előírt tananyag és követelmények bővíthetőek legyenek általa, követelményrendszere legyen differenciált (tehetség gondozás)
- Álljon rendelkezésre hozzáillő, elvárásainknak megfelelő taneszköz.
- A tanterv óraszám elvárása közelítőleg egyezzen az általunk elfogadott tantárgyi órászámmal. Adjon a tanterv lehetőséget a helyi specialitások, a szűkebb környezet jellegzetes vonásainak megismertetésére (szűkebb hazánk, környezetünk földrajza, élővilága, történelme, néprajza és művészeti hagyományai)
- Nagy figyelmet fordítottunk továbbá az egyes tantervek összhangjára a különböző tantárgyak között.

A kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti órászámai az egyes évfolyamokon az alábbiak:

Mindezeknek megfelelően az iskolánk helyi óraterve az alábbi:

Normál tanterv

Tantárgyak		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	kötelező	7	7	6	6	4	4	3	4
	választható			1	1			1	
Idegen nyelvek (német, angol)	kötelező				2	3	3	3	3
Emelt német, angol	választható	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika	kötelező	4	4	4	4	4	3	3	3
	választható	1	1	1	1		1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári. ismeretek	kötelező					2	2	2	2
	választható					0,5	0,5		
Etika/Hit-és erkölcsstan	kötelező	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret/természetismeret	kötelező	1	1	1	1	2	2		
	választható					0,5	0,5		
Biológia	kötelező							1,5	1
Fizika	kötelező							2	1
Kémia	kötelező							1	2
Földrajz	kötelező							1,5	2
Ének-zene	kötelező	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	kötelező	2	2	2	2	1	1	1	1
Hon-és népismeret	kötelező					1			
Informatika	kötelező						1	1	1
	választható								
Technika, életvitel és gyakorlat	kötelező	1	1	1	1	1	1	1	
	választható								1
Testnevelés és sport	kötelező	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	kötelező					1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret		25	25	25	27	28	28	31	31

Két tanítási nyelvű tanterv

Tantárgyak		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	kötelező	7	7	6	6	4	4	3	4
	<i>választható</i>			1	1			1	
2. idegen nyelv/angol	<i>választható</i>							2	2
Célnyelv (német)	kötelező	5	5	5	5	5	5	5	5
Célnyelvi civilizáció német	kötelező					1	1	1	1
Matematika	kötelező	4	4	4	4	4	3	3	3
	<i>választható</i>	1	1	1	1		1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	kötelező					2	2	2	2
	<i>választható</i>					0,5	0,5		
Etika/Hit-és erkölcsstan	kötelező	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret/természetismeret	kötelező	1	1	1	1	2	2		
	<i>választható</i>					0,5	0,5		
Biológia	kötelező							1,5	1
Fizika	kötelező							2	1
Kémia	kötelező							1	2
Földrajz	kötelező							1,5	2
Ének-zene	kötelező	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	kötelező	2	2	2	2	1	1	1	1
Hon-és népismeret	kötelező					1			
Informatika	kötelező						1	1	1
	<i>választható</i>								
Technika, életvitel és gyakorlat	kötelező	1	1	1	1	1	1	1	
	<i>választható</i>								1
Testnevelés és sport	kötelező	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	kötelező					1	1	1	1
Összes felhasznált		29	29	29	29	30	30	35	35

A pirossal jelzett tantárgyakat német nyelven tanulják a tanulók.

2.2. A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A fenti alapelveket figyelembe véve az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet ajánlásával az alábbi tantervek alapján végezzük munkánkat:

1-4 évfolyam

Tantárgyak	Adaptált tantervek forrásai
Magyar nyelv és irodalom	Apáczai Kiadó
Idegen nyelvek	külön táblázatban
Matematika	Apáczai Kiadó
Étika/Hit- és erkölcsstan	Apáczai Kiadó
Környezetismeret	Apáczai Kiadó
Ének-zene	Apáczai Kiadó
Vizuális kultúra	Apáczai Kiadó
Technika, életvitel és gyakorlat	Apáczai kiadó
Testnevelés és sport	Apáczai kiadó
Informatika	Apáczai Kiadó

5-8. évfolyam

Tantárgyak	Adaptált tantervek forrásai
Magyar nyelv	Apáczai Kiadó
Magyar nyelv és irodalom	NTK
Idegen nyelvek	külön táblázatban
Matematika	MK
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	NTK
Étika/Hit- és erkölcsstan	Apáczai Kiadó/Mozaik Kiadó
Természetismeret	NTK
Biológia	Mozaik Kladó
Fizika	Mozaik kiadó

Kémia	NTK
Földrajz	Mozaik Kiadó
Ének-zene	Mozaik kiadó/Apáczai Kiadó
Vizuális kultúra	Apáczai Kiadó
Hon-és népismeret	NTK
Informatika	NKT
Technika, életvitel és gyakorlat	Apáczai kiadó
Testnevelés és sport	OFI
Osztályfőnöki	Apáczai kiadó

Élő idegen nyelvek 1-8.

Horvát nemzetiségi nyelv	NTK
Német két tanítási nyelvű oktatás célnyelve és célnyelvi civilizáció tantárgya	OFI
Német/Angol nyelv 1-3.	OFI témaajánló alapján
Német nyelv 4-8.	KLETT
Angol nyelv 4-8.	OFI és OUP
2. idegen nyelv 7-8.	OFI témaajánló alapján

2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások

Részletezve az előző pont táblázatában. Az adott tanévre szóló tantárgyak, és nem tanórai foglalkozások minden tanév május 20-ig kell a szülőknek a választást megtenni.

2.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően alsó tagozat és felső tagozat oktatás szerint tanulnak a diákok. A csoportbontást a két tanítási nyelvű csoportoknál és az idegen nyelvek oktatásánál alkalmazzuk a pedagógusok által kialakított racionális elvek mentén.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

2.5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tankönyvek, taneszközök kiválasztási elvei

A munkaközösségek az iskola helyi tanterve alapján határozzák meg az adott tantárgy igényeit a választott tankönyvekre, valamint a tankönyvekhez szervesen kapcsolódó munkafüzetekre és egyéb taneszközökre vonatkozóan.

Néhány tantárgy esetén a nyomtatott eszközökön túl más igény is felmerülhet: (tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.)

Ezekről a kötelező taneszközökről a szülőket a tanév utolsó szülői értekezletén értesítjük annak érdekében, hogy az új tanév kezdete zökkenőmentes legyen.

A jelen piaci kínálat alapján elsősorban a tankönyvjegyzékben szereplő könyvek közül választunk.

A taneszközök használatában stabilitásra kell törekedni, vagyis tankönyvcsaládot váltani a nevelés folyamatában nem lehet.

Tartalmi szempontok:

- A pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzések és a helyi tanterv követelményeinek megfelelően, a kulcskompetenciákat fejlesztő programelemeket tartalmazzon. (IPR- önálló tanulást segítő fejlesztés, eszközjellegű kompetenciák fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése))
- Segítse a készségek, képességek kialakítását, fejlesztését, a tanulás megszerettetését.
- A tananyag mennyisége, a benne képviselt tudásszint az életkori sajátosságokhoz igazodjon.
- Komplex témakörökkel rendelkezzen, évfolyamonként bővülő tananyaggal, áttekinthető terjedelemmel.
- Önálló munkáltatásra, differenciálásra adjon lehetőséget.
- Valóság-hű, életszerű feladatokat tartalmazzon, amelyek jól motiválják a tanulókat.
- Az elméleti és gyakorlati ismeret, valamint a tananyag részek aránya megfelelő legyen.
- A tankönyvek kiválasztásánál minden esetben figyelmet fordítunk az ingyenes tankönyvellátásra jogosult diákok tankönyveinek biztosítására.
- A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága.
- A normatív támogatásra jogosult diákok, valamint a köznevelési törvény által meghatározott évfolyamok számára a házirendben leírtak szerint biztosítjuk.
- A tankönyvrendelet előírásait betartva, tartós tankönyvet választunk (amennyiben a tankönyvjegyzékben szerepel).
- Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

Formai szempontok:

- Könnyen áttekinthető, a tanulók számára logikusan követhető legyen.
- A szövegek és a képek aránya valamint elhelyezése szervesen illeszkedjen a tananyaghoz.
- Legyenek szemléletesek, könnyen használhatóak.
- Érvényesüljön a nyelvi tisztaság, igényesség.

- A könyv mérete, minősége, ára és várható élettartama megfelelő legyen.
- A tankönyvek kiválasztásánál minden esetben szem előtt tartjuk a tankönyvek árát.

Az iskola folyamatosan bővíti nyomtatott taneszközökkel az iskola könyvtárát. Ezeket az eszközöket a tanulók díjmentesen használják.

Valamennyi tantervben megtalálhatók:

- Az adott témákra tervezett óraszámok
- Tantárgyi célok
- Fejlesztési feladatok
- Értékelési elvek

2.6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a Nat elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.
- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.
- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.
- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

2.7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulóval járó idegi és fizikai terhelést.

Céljaink:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátítani az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- A mozgásműveltség kialakítása, fejlesztése. Minél több sportág megismertetése.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Iskolánk a NETFIT, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt próbarendszerét alkalmazza a tanulók fizikai állapotának méréséhez. Természetesen szem előtt tartva a tanulók egészség – és személyiségfejlesztését, amely hosszú távon is hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermekek fizikailag fittebbek, egészségesebbek legyenek.

A NETFIT újszerűsége a következőkben rejlik:

- tudományosan megalapozott
- a tanulók minősítése kritériumorientált
- személyre szabott a visszajelzés és értékelés
- egészségközpontú
- a motoros tesztek ízületi- és gerincvédelmet biztosítanak
- pedagógiaileg jól alkalmazható
- online adatkezelése biztosított.

A próbarendszer céljának megfelelően, a fizikai fittség mérésénél figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, genetikai meghatározottságait.

Az egészségközpontú fizikai fittség egy olyan döntően genetikailag meghatározott állapot, melyben a különböző testrészek, szervrendszerek hatékony együttműködése lehetővé teszi, hogy a mindennapokban egészséges és aktív életet éljenek tanulóink.

Fizikai állapotmérés területei:

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20m)-aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt- hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt- törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt- felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése- kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt- alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt- térdhajlító izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgás terjedelem

A fentiek értelmében a tanulók általános fizikai teherbíró-képességének rendszeres mérése önmagában nem cél, hanem diagnosztizáló eszköz a tanár kezében, az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek folyamatos, fokozatos fejlesztéséhez.

A mindennapos testedzés iskolánkban megvalósul, konkrét feladatait a helyi tantervek tartalmazzák. A tanulócsoportokban minden nap van testnevelés óra, illetve játékos egészségfejlesztő testmozgás. A felsős osztályokban a testnevelés órákon kívül az edzések, a DSK és tömegsport foglalkozások biztosítják a mindennapi testedzést. Iskolánkban ennek megszervezése Nkt. 81§. bekezdésében meghatározottak szerint történik.

A mérés, vizsgálat a felsős évfolyamokon történik, januártól májusig terjedő időszakban. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés szakos pedagógusai végzik. (Nkt.81. § (1))

Antropometriai mérések eredményeit az iskola védőnője tartja számon. A testtömeg mérése- testtömeg index, (BMI), testmagasság mérése és testzsír százalék mérést szintén az iskola védőnője végzi.

2.8. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák – Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- intézményvezetői,
- intézményegység vezetői
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. A kitűnő tanulók, illetve rajtuk kívül a kiemelkedő tevékenységet, eredményt elért tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel, emléklappal jutalmazhatók. A fenti tanulók jutalmakat a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszik át.

2.8.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok, az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat feladásának elvei, korlátai

- Kötelező olvasmányt a szünetekben nem dolgoztatunk fel.
- Új ismeretek feldolgozását házi feladatként nem kérjük.
- A házi feladat az órai munka gyakorlását vagy a következő óra előkészítését szolgálja.
- Házi feladatot minden esetben a tanulók képességeinek figyelembe vételével adunk.
- Olyan mennyiségű leckét adunk, amit a tanuló egyik óráról a másikra el tud végezni.
- Kötelező feladatként nem adunk fel olyat, aminek a teljesítéséhez a feltételek az iskolában nem állnak rendelkezésre.
- A házi feladatot rendszeresen ellenőrizzük.
- A tanulók napi leterheltségét mindig figyelembe vesszük.
- Lehetőség szerint ösztönözzük a tanulókat az önálló, élményszerző olvasásra.
- A házi feladat és a felszerelés hiánya tantárgyi érdemjeggyel nem büntethető, ez csak a szorgalmi jegyben tükröződik.
- Az egész napos oktatás keretében a tanulók másnapra az iskolában készülnek fel.
- A sajátos nevelési igényű tanulók szinten tartása érdekében egyéni fejlesztést szolgáló feladatok a szünetekben is adhatók.

2.8.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanórától a másikra.

Az írásbeli számonkérés formája, rendje, korlátai 1-8. évfolyamon

A tanórai munka során a tanulók írásbeli beszámoltatásának többféle szerepe van, amelyek pedagógiai cél szolgáltnak.

Az oktatás minden szintjére kiterjedő visszacsatolás lehetővé teszi, hogy szabályozzuk az oktatást. Feltárja a helyzetet, segít a folyamatok korrigálásában, minősít, szelektál, tájékoztat bennünket, és ezáltal befolyásolja a személyiség fejlődését is.

Az írásbeli beszámoltatások témakörönként témazáró dolgozattal történnek.

A beszámoltatás formáját, rendjét, korlátait a munkaközösségek határozzák meg, azokat egységesen alkalmazzák.

A témazáró dolgozatok jegyének a tanulók értékelésekor súlyozott szerepe van.

Egy nap egész tanórát kitöltő dolgozattól legfeljebb kettő írátható.

A szakmai munkaközösségek diagnosztikai méréseket végezhetnek.

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot írathatunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében iskolánkban a témazáró dolgozatok időpontját a pedagógus 10 munkanappal előre közli szóban a tanulókkal.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok, röpdolgozatok, írásbeli feleletek, tudáspróbák* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

2.8.3. Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

A tanulói mérés

Célja:

- az egyén/osztály önmagához viszonyított teljesítményének nyomon követése a fejlődés minőségének regisztrálása
- alapkészségek/képességek mélységének megismerése
- a következő fejlesztési időszak tennivalóinak megtervezése
- adott képzési szakasz lezárása.

Mérési rendszerünk összhangban van a nemzeti köznevelési törvényben megfogalmazott képzési szakaszokkal. A közbeeső évfolyamok mérését a munkatervben meghatározott tartalommal végezzük.

IDEJE	TÁRGYA	CÉLJA
Tanulási folyamat előtt (Diagnosztikus)	1. évfolyam (DIFER) <u>tudás:</u> anyanyelv matematika írásmozgás <u>magatartás</u> <u>önkiszolgálás</u>	Iskolakészültségi szint megállapítása Folyamattervezés Előterv a korrigáló fejlesztéshez, felzárkóztatáshoz

	<u>mozgás</u> <u>észlelés</u>	
Tanulási folyamat közben (formatív)	2. évfolyam 4. évfolyam 6. évfolyam 8. évfolyam matematika anyanyelv neveltségi szint testi fejlődés	Segítő értékelés Cél, tartalom minősítése Tartalom minősítése Formatív értékelés
Tanulási folyamat végén (szummatív)	Egyes fejlesztési szakaszok, tantervi témák végén: - képesség - ismeret (tantárgyi vagy műveltségterület követelményei)	Összegzés, záró, globális minősítés, öndiagnózis, cél, tartalom megfelelés továbbtanulási esély

A munkaközösségek az éves munkaterük alapján egyéb félévi és év végi méréseket is végezhetnek.

2.8.4. A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulók fejlődésének, tudásának értékelése, minősítése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján az alsó tagozaton első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk. A későbbiekben majd az ötfokozatú érdemjegy, valamint szöveges értékelés az értékelés eszköze; a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik egyes tantárgyaknál a nevelőtestületünk által elfogadott szöveges értékeléssel (megfelelt, jól megfelelt, nem felelt meg, részt vett, nem vett részt).

2.8.5. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Alsó tagozat:

Ebben a szakaszban szem előtt tartjuk, hogy a személyiség integrált egész, ezért az értékelés legfontosabb területének a kognitív, a szociális és a mozgásos, manipulatív területek mérését, fejlesztését és értékelését tartjuk szem előtt.

Ideje	Tárgya	Típusa, formája	Az értékelés alapjául szolgáló dokumentumok
I. negyedév	<u>Tudásszerző motívumok:</u> - kíváncsiság - érdeklődés - megoldási késztetés - alkotásvágy	diagnosztikus szóbeli: szülői megbeszélés	Megfigyelések, feljegyzések a tanulóról, tanulói produktumok, kész munkák
I. félév	- játékszeretet <u>Tanulási motívumok:</u> - elsajátítási motívum - tanulási sikervágy és kudarcfélelem	diagnosztikus formatív –fejlesztő értékelés írásbeli	Feljegyzések, kérdőívek, tesztek, DIFER mérések, ellenőrző listák, kutatómunkák, egyéb dokumentumok
III. negyedév	- tanulási elismerésvágy <u>Megismerési készségek,</u> <u>képességek:</u> - rendszerezési készség	diagnosztikus fejlesztő szóbeli: szülői megbeszélés	Feljegyzések, mérések, kérdőívek, tesztek, egyéb produktumok

Év vége	<ul style="list-style-type: none"> - kombinatív készség - beszédhangképzés - beszédhanghallás - írásmozgás-koordináció - tapasztalati következtetés - összefüggés, megértés 	szummatív	Mérések, kérdőívek, tesztek
	<p><u>Érzelmi, szociális viszonyulások:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kötődés - erkölcsi érzék <p><u>Mozgás és manipulatív tevékenységek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nagymozgás - finommozgás 	írásbeli	

Első évfolyamon félévkor és év végén szöveges minősítéssel értékeljük a tanulót. A tanulók előmenetelének, teljesítményének év közbeni értékelése: jeles, jó, megfelelő, gyenge minősítéssel történik.

2.8.6. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A második évfolyam 2. félévétől a közismereti tantárgyakból (magyar nyelv- és irodalom, matematika, környezetismeret) és a készségtárgyakból (rajz, technika, ének, testnevelés) év közben érdemjeggyel értékelünk, év végén osztályzattal minősítünk.

Etika/Hit- és erkölcsstan tantárgyból 1. évfolyamon részt vett, 2-8. évfolyamon részt vett minősítést adunk.

Két tanítási nyelvű német tantárgyból második évfolyam 2. félévétől érdemjegyet, osztályzatot adunk.

Idegen nyelvből (német, angol) 1-3. évfolyamon „részt vett” bejegyzést adunk.

Idegen nyelvből (angol, német) 4. évfolyamtól a tanulók érdemjegyet, osztályzatot kapnak.

Horvát nemzetiségi nyelv értékelése:

- első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét szövegesen értékeljük.
- a második évfolyam év végétől a 8. évfolyam év végéig érdemjeggyel értékelünk, osztályzattal minősítünk.

Hon- és népismeret valamint etika/hit-és erkölcsstan tantárgyból részt vett minősítést adunk.

Alapfokú Művészetoktatás

Előképző évfolyamon minősítés: jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

Alapfok 1-6. évfolyamon: érdemjeggyel, osztályzattal értékelünk, minősítünk.

Két tanítási nyelvű csoport értékelési rendszere

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók szöveges értékelést kapnak német nyelvből. A második évfolyam év végétől a 8. évfolyam év végéig érdemjeggyel értékelünk, osztályzattal minősítünk.

1. évfolyamon negyedévente, és 2. évfolyamon az 1. negyedévben tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat fejlődésük menetéről és szintjéről.

A szöveges értékelésben megfogalmazzuk, hogy a tantervi követelmények alapján milyen mértékű a tanuló fejlődése önmagához képest.

Tájékoztatót adunk arról, hogy a gyermek milyen ismereteket sajátított el, mely területen vannak még hiányosságai.

Tájékoztatót adunk a tanuló tantárgyhoz fűződő viszonyáról (érdeklődés, aktivitás, szorgalom, kitartás stb.). Megfogalmazzuk, hogy milyen a gyermek feladatvégzése különböző feladathelyzetekben, munkaformákban (önállóság, önellenőrzés, feladattudat, munkamegosztás, szervezés, alkalmazkodás stb.).

A második évfolyam 2. félévétől érdemjegyet, osztályzatot adunk a két tanítási nyelven oktatott tantárgyakból.

Felső tagozat

Az egyes tantárgyakban az értékelendő területeket az iskolai értékelés irányultságának figyelembe vételével az adott tantárgy munkaközössége határozza meg.

A tantárgyi osztályzatok és érdemjegyek adása a szaktanár joga.

A félévenkénti érdemjegyek száma:

- lehetőség szerint havonta legalább 1 érdemjegy, heti 1 órás tantárgy esetén minimum 3 jegy félévenként;
- szóbeli feleletekből származó jegyekkel is rendelkeznie kell a tanulóknak;
- a félévi és az év végi osztályozásnál mindkettőt (szóbeli, írásbeli) figyelembe kell venni;
- a tanórán kívüli szaktárgyi tevékenység pozitív irányban befolyásolja az érdemjegy megállapítását.

2.9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Tanulóink kimagasló teljesítményeit hagyományosan a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli és írásbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

Az értékelés alapelvei

- terjedjen ki a személyiség egészére, az egyénekre, csoportokra és közösségekre
- legyen folyamatba ágyazott, kiszámítható
- épüljön az iskolában elfogadott követelményrendszerre, biztosítva a követelmények nyilvánosságát (SzMSz, Házirend, tantervi követelmények).

Legyen az értékelés

- a tanuló fizikai, pszichikai képességeit, szocializáltságát figyelembevevő, személyre szóló és ösztönző jellegű
- nyitott, igazságos, konkrét

- egyénekre szabott javaslatokkal jelölje meg a fejlesztés útját
- a tanulók/szülők számára világosan értelmezett, közérthető
- elegendő információt nyújtó a tanuló fizikai, szociális, érzelmi és intellektuális fejlődéséről
- céljait és követelményeit tekintve előzetesen ismert és kiszámítható a nevelési/oktatási folyamat összes résztvevője számára

Az értékelés eszközszerze

A magatartás és szorgalom értékelésének rendszere az 1-8. évfolyamon

A tanuló magatartását és szorgalmát az osztályfőnökök két havonta, a szaktanárok jelzései és saját tapasztalataik alapján értékelik. Kirívó fegyelmi esetekben az osztályfőnök vagy a szaktanár kezdeményezheti nevelőtestületi fegyelmi eljárás megindítását. Ennek pontos leírását az iskola Házi rendje és az SzMSz tartalmazza.

Félévenként az osztályozó értekezleten az osztályfőnök értékeli az osztályközösség munkáját, javaslatot tesz – előzetes egyeztetés után – a tanulók egyéni magatartásának és szorgalmának minősítésére és értékelésére.

Az értékelésre vonatkozó megállapítások a tanulók minden tanórai és tanórán kívüli tevékenységére egyaránt vonatkoznak. Az egyes szempontok életkor-adekvátan értelmezendők.

Magatartás értékelése esetén a tanulóra vonatkozó elvárások az 1-8. évfolyamon:

- közösségalkotás
- kulturált viselkedése
- társaival való kapcsolata
- felnőttekkel való kapcsolata
- az iskola jó hírnevéért vállalt tevékenysége
- környezettudatos magatartása
- kulturált fogyasztói magatartása
- egészségvédő magatartása
- konfliktuskezelése
- kudarcűrő képessége
- veszélyhelyzet kezelése
- önkontrollja
- fegyelmezettsége
- becsületessége
- feladatvállalása
- tulajdon és vagyonvédelme
- felelősség- és kötelességtudata

Szorgalom értékelése esetén a tanulóra vonatkozó elvárások az 1-8. évfolyamon:

- képességének megfelelő munkavégzése
- hiánytalan felszerelése
- tanulmányi munkájára vonatkozóan:

- érdeklődése
- céltudatossága
- igényessége
- pontossága
- kötelességtudata
- megbízhatósága
- rendszeres felkészülése
- aktivitása
- rendszeressége
- versenyekre való felkészülés, részvétel (tanulmányi, művészeti, sport, egyéb)

Az első évfolyamon félévkor és év végén; a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést, minősítést alkalmazunk. A második évfolyamon év végétől a 8. évfolyam év végéig:

- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) fokozatokat alkalmazunk.

A jutalmazások és elismerések formái, fokozatai:

Minden olyan tanuló, aki tanulásban, közösségi munkában kiválóan teljesít, jutalmazásban részesülhet. Dicséretet, jutalmazást kaphat osztály, közösség, csoport is. Osztályfőnöki illetve szaktanári dicséret

- Művészetoktatási tagozat-vezetői dicséret
- Igazgatói írásbeli dicséret
- Tantestületi írásbeli dicséret
- Oklevéllel való elismerés
- "Iskolánk büszkesége" cím adományozása kiemelkedő eredmény alapján.

Fegyelmező intézkedések fokozatai:

- Szaktanári szóbeli figyelmeztetés
- Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- Szaktanári és osztályfőnöki figyelmeztetés írásban
- Művészetoktatási tagozat-vezetői figyelmeztetés
- Osztályfőnöki intés írásban
- Igazgatói figyelmeztetés írásban
- Igazgatói intés írásban
- Az osztályfőnöki és szaktanári figyelmeztetés egyenrangú, de egymástól függetlenül adható.
- Fegyelmi büntetések (K tv.58.§):
- Megrovás
- Szigorú megrovás
- Meghatározott kedvezmények csökkentése, megvonása
- Áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz, iskolába (egyeztetés alapján).

Fegyelmi eljárás

- 10 év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható (Nkt. 58.§ (5))
- az adott iskolában a tanév folytatásától történő eltiltás, mint fegyelmi büntetés tanköteles tanulóval szemben nem alkalmazható. (Nkt. 58.§ (4) e))

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb – megyei, országos eredményekkel rendelkező – tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, tanulmányi és kulturális versenyek országos döntőinek helyezettje, a tanév sportmunkája alapján ,illetve az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás, tanítás nélküli munkanap

A magatartási elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.

- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendszerben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.

- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

2.10. A tanulók továbbhaladása

2.10.1. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

Továbbhaladás

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. Legfeljebb egy alkalommal engedélyezhető számára az évfolyam megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év ismétlését. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

A tanév végi minősítéskor legfeljebb három tantárgyból szerzett elégtelen osztályzat esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. Ennek elmulasztása, illetve négy vagy annál több elégtelen osztályzat esetén a tanuló évfolyamot köteles ismételni.

2.11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Településünkön a következő nemzetiségek élnek:

- német
- horvát
- szlovén

A nemzetiségekről szóló oktatás szinterei

- A következő tanítási órák: történelem, földrajz, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok).
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertető, előadók kérése.

2.12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,

- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló fogalma:

- a tanulmányi eredménye közepes alatti az adott tanévben vagy
- a megelőző tanévi átlagához képest legalább 1,1 az eredményének romlása
- nem azonos a veszélyeztetett tanulóval.

Intézményi nyilvántartás és kötelező adatszolgáltatás – korai jelző-és pedagógiai támogató rendszer (Nkt. 41.§ (1))

3. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

3.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2018. év január hónap 1. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a 2017. év március hónap 1. napjától érvényes pedagógiai program szerint folyik az alábbi táblázatban foglaltak szerint:

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

3.2. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata 2017. év november hó 10. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Szombathely, 2017. év november hónap 10. nap

.....
diákönkormányzat képviselője

Takács Gábor

A *pedagógiai programot/módosítását* a szülői szervezet (közösség) 2017. év november hó 10. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Szombathely, 2017. év november hónap 10. nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

Pék Attila

A *pedagógiai programot/módosítását* az Intézményi Tanács 2017. év november hó 10. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az Intézményi Tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Szombathely, 2017. év november hónap 10. nap

.....
intézményi tanács képviselője

Németh Lajosné

A *pedagógiai programot/módosítását* a Szombathelyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat 2017. év november hó 10. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Szombathely, 2017. év november hónap 10. nap

.....
Szombathelyi Horvát Nemzetiségi
Önkormányzat képviselője

3.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2017. év november hó 10. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Szombathely, 2017. év november hónap 10. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

Borsics Istvánné

P.H.

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

Szakonyi Dóra

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt:....., ...év ..... hónap ..... nap

.....

igazgató

P. H.

3.4. Fenntartói és működtetői jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

.....

.....

..... (fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) ..... (fenntartó hivatalos megnevezése) mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult *szerve/vezetője* a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....

fenntartó képviselője

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a működtetőre többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

.....

.....

..... (fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) ..... Önkormányzat (működtető települési önkormányzat hivatalos elnevezése) ..... év ..... hó ..... napján tartott képviselő-testületi ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy működtető döntésre jogosult szerve a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....

működtető képviselője